

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

31 КАСТРЫЧНИКА 2015 г. СУБОТА № 211 (28069) Кошт 2000 рублёў

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

Служкія паясы ў Магілёве

СТАР. 3

Каб не забралі аўтамабіль

СТАР. 5

Што пакажа нацыянальны конкурс на «Лістападзе»?

СТАР. 6

НАРОД ПАВІНЕН ДАВЯРАЦЬ СВАЁЙ АРМІІ

Надзейнае забеспячэнне нацыянальнай бяспекі па-ранейшаму з'яўляецца адной з асноўных умоў дабрабыту кожнай дзяржавы

Пра гэта заявіў Прэзідэнт Аляксандр Лукашэнка, выступаючы падчас аператыўнага збору каманднага складу Узброеных Сіл.

«Сёння мы з вамі з'яўляемся сведкамі геапалітычных працэсаў перададзенага сфера ўплыву, якія непазбежна вядуць да трансфармацыі сістэмы міжнароднай бяспекі», — сказаў Прэзідэнт. Кіраўнік дзяржавы лічыць відавочным няздольнасць і нежаданне лідараў вядучых дзяржаў несяці адказнасць за свае рашэнні. На яго думку, дваіныя стандарты нязмянна дамінаюць у сусветнай палітыцы.

Прэзідэнт лічыць, існуючыя геапалітычныя рэаліі аказваюць непасрэдна ўплыў на Беларусь. Рызыкі і выклікі нашай нацыянальнай бяспекі патрабуюць асаблівай увагі і адекватнага рэагавання. «Перш за ўсё, нашу краіну не можа не закранаць крызіс ва Украіне, — сказаў Аляксандр Лукашэнка. — Мы ведаем рэжымсёраў і рэальныя удзельнікі здзейсненага там дзяржаўнага перавароту і распачатай пасля гэтага вайны».

Прэзідэнт падкрэсліў, што там захоўваюцца патэнцыял і актыўнасць радыкальных нацыяналістычных груп, якія імкнуцца сілавымі метадамі змагацца за перададзенага сфера ўплыву ў бізнэсе. Расце злычыннасць і некантраляванае распаўсюджванне зброі. Адзначаюцца спробы яе ўвозу на тэрыторыю Беларусі. Аляксандр Лукашэнка выказаў меркаванне, што відавочная знешнепалітычная пераарыентацыя паўднёвай суседкі Беларусі ў бок Захаду можа прывесці да размяшчэння на яе тэрыторыі замежных ваенскіх кантынгентнаў.

Аляксандр Лукашэнка лічыць, што фактычна ўпершыню на постсавецкай прасторы існуе канфлікт, развіццё якога без перабольшання наўпрост ўплывае на бяспеку Беларусі. «У гэтых умовах для нас вельмі важна захаваць выпрацаваны на палітыка-дыпламатычным узроўні баланс адносін з Масквой і Кіевам. Пры любым развіцці сітуацыі мы не павінны быць уцягнутымі ў іх супрацьстаянне», — перакананы Прэзідэнт.

Прэзідэнт зазначыў, што асноўны дэстабілізуючы ўплыў на бяспеку ў Еўропе па-ранейшаму аказвае імкненне Злучаных Штатаў і іх саюзнікаў замацаваць за сабой вядучую ролю ў сучаснай свецебудове. Аляксандр Лукашэнка лічыць, што беспрэцэдэнтнае абвастранне зведальні адносін па лініі Расія — Запад.

Кіраўнік дзяржавы таксама звярнуў увагу на той факт, што пагрознай тэндэнцыяй стала ўзмацненне ўплыву на геапалітычныя працэсы розных недзяржаўных суб'ектаў дэструктыўнага толку. Рост тэрарыстычнай актыўнасці, нацыянальнага і рэлігійнага экстрэмізму стаў рэальнай пагрозай планетарнага маштабу. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што трывожныя сігналы раздаюцца непасрэдна ля межаў Беларусі, і трэба быць гатовымі да адпаведнага рэагавання на новыя выклікі і пагрозы.

Прэзідэнт заявіў, што санкцыйныя войны сталі асноўным інструментам дасягнення палітычных мэтай для многіх удзельнікаў міжнародных адносін у XXI стагоддзі. Кіраўнік дзяржавы лічыць, што характар эканамічнай сітуацыі ў стратэгічных партнёраў і ў свеце ў цэлым не можа не адбіцца на Беларусі, эканоміка якой — адна з самых адкрытых у свеце. «Наперадзе ў нас сур'ёзная работа па забеспячэнні стабільнасці і паступальнага росту ва ўсіх сферах народнай гаспадаркі, — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы. — Пры гэтым рацыянальнае выкарыстанне наяўных у нас матэрыяльна-фінансавых рэсурсаў, у тым ліку ў галіне ваеннага будаўніцтва, становіцца як ніколі актуальным».

Аляксандр Лукашэнка таксама закрануў тэму інфармацыйнай экспансіі, якая ў сучасных умовах стала неад'емнай часткай дэструктыўнага ўздзеяння на дзяржаву, падкрэсліўшы, што «шкודה, якая наносіцца пры гэтым, несумярна са стратамі канфліктных бакоў у фізічнай прасторы: бо барацьба вядзецца за свядомасць людзей». Інфармацыйная прастора Беларусі не з'яўляецца выключэннем, адзначыў Прэзідэнт. Чарговая хваля інтэрнэт-нападаў адчуваецца падчас выбарчай кампаніі. «І хоць гэтыя патаўгі скончыліся поўным прывалом, важнасць і значнасць інфармацыйнага проціборства неабходна ўлічваць, асабліва ў сферы ваеннай бяспекі», — заўважыў Аляксандр Лукашэнка.

Ён лічыць важным, што, нягледзячы на пералічаныя негатывыя тэндэнцыі, у Беларусі сёння захоўваюцца мір, згода і стабільнасць, у чым ёсць заслуга і афіцэраў.

Адзначаючы дзейнасць Міністэрства абароны, Прэзідэнт адзначыў нармальную дынаміку развіцця Узброеных Сіл. На належным узроўні праведзены вучэнні на прасторах АДКБ. Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што, нягледзячы на аб'ектыўныя цяжкасці, працягваецца пастаўка ў войскі новых узораў зброўнага, і праца ў гэтым кірунку будзе працягнута з улікам фінансавых магчымасцяў дзяржавы.

СТАР. 2

Жывая зямля

ДУША І КРЫЛЫ

Парламенцкі дзённік

ВЁСЦЫ ПАТРЭБНЫ САПРАЎДНЫ ЎЛАСНІК

На сумесным пасяджэнні дзвюх палат Нацыянальнага сходу дэталева разгледзелі перспектывы развіцця і метады рэфармавання аграрнага сектара краіны

Унутраны попыт цалкам задаволены

Аб'ёмы вытворчасці сельгаспрадукцыі на душу насельніцтва ў Беларусі па многіх паказчыках перавышаюць паказчыкі ў краінах ЕАЭС, паведамаў учора намеснік прэм'ер-міністра Міхаіл Русы на сумесным пасяджэнні Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Беларусі.

Міхаіл Русы звярнуў увагу, што па фізічнай даступнасці ў Беларусі дасягнуты медыцынскія нарматывы спажывання практычна па ўсіх асноўных відах харчавання. «У той жа час рацыён застаецца не збалансаваным па якасных параметрах з прычыны

лішку ўжывання высокакаларыйных прадуктаў (цукру, алею) пры неда-спажыванні малака, хлеба, сыру і рыбы», — лічыць віцэ-прэм'ер.

Вынікам эфектыўнай дзяржаўнай аграрнай палітыкі з'яўляецца ўстойлівы рост вытворчасці сельгасгаспадарчых сыравіны на доўгатэрміновы перыяд. Без правадзена шырока-маштабнага абнаўлення матэрыяльна-тэхнічнай базы сельгасгаспадарчых арганізацый, тэхнічнага перааснашчэння і мадэрнізацыі арганізацый перапрацоўчай прамысловасці аграрна-прамысловага комплексу атрымаць такія вынікі было б немагчыма.

«Шырокі асартымент прадукцыі, прынамняныя цыны для груп насельніцтва з рознымі даходамі спрыялі ў апошнія дзесяцігоддзе практычнаму

падваенню ёмістасці ўнутранага харчовага рынку. Цяпер людзі не проста пачалі купляць прадуктаў у два разы больш, але і ўзрасло спажыванне прадуктаў высокай харчовай каштоўнасці», — сказаў віцэ-прэм'ер.

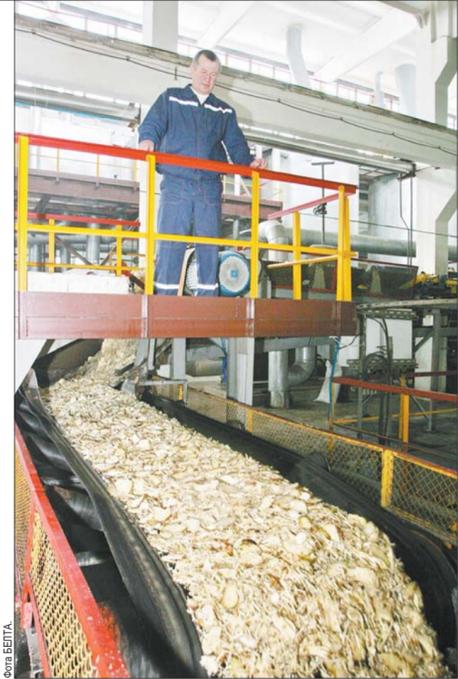
Акрамя таго, ён звярнуў увагу, што ў нашай краіне забеспечаны стабільны рост валавай вытворчасці сельгаспрадукцыі. У 2014 годзе ў параўнанні з 2005 годам гэтая вытворчасць павялічылася амаль на 50%.

Удзельная вага прадукцыі сельскай гаспадаркі ў валавым унутраным прадукце захоўваецца на ўзроўні 8,5-9%. Пры гэтым Беларусь займае 6% у сусветным аб'ёме вытворчасці льновалакна, 1% — малака, каля 0,7% — цукровых буракоў, 0,3% —

мяса і 0,2% — збожжа. Летася ў сельскай гаспадарцы краіна атрымала больш за 5 трлн рублёў прыбытку. У сваю чаргу прыбытак ад рэалізацыі прадукцыі прамысловых арганізацый Мінсельгасарча склаў 6 трлн рублёў, што ў 5 разоў вышэй за ўзровень 2010 года.

Наблізіць дзяржаўную да рынковых цэн

Старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл МЯСНІКОВІЧ выказаў думку, што неабходна рухацца да таго, каб цэны па дзяржаўнай сельскай гаспадарцы сталі рынковымі.

СТАР. 2

ХРОНІКА АПОШНІХ ПДЗЕЙ

Больш за 800 тыс. чалавек папрасілі статус бежанца ў краінах Еўропы

Больш за 800 тыс. чалавек сёлета падалі прашэнні аб прадастаўленні ім статусу бежанца ў краінах Еўропы, што ў два разы перавышае паказчыкі мінулага года. Пра гэта паведамаў газеце Times са спасылкай на звесткі Кіраўніцтва Вярхоўнага камісара ААН па справах бежанцаў. Агульная колькасць заявак на атрыманне статусу бежанца ў 38 еўрапейскіх краінах у сярэднім у гэтым годзе вагаецца ад 60 тыс. да 115 тыс. за месяц. Большасць ахвотнікаў атрымаць статус бежанца ў найбольш развітых краінах Еўрасаюза з'яўляюцца грамадзянамі Сірыі, Афганістана і Ірака. Вялікая колькасць прашэнняў паступае ад працоўных мігрантаў з Албаніі.

Урад Малдовы адпраўлены ў адстаўку

У Малдове дзейны ўрад на чале з прэм'ер-міністрам, в.а. старшын ліберальна-дэмакратычнай партыі Валерыем Стрельцом адпраўлены ў адстаўку. За выказанне вотуму недаверу кабінету ў 101-месным парламенце прагаласавалі 65 дэпутатаў пры неабходным для адстаўкі мінімуме ў 51 голас. Дэпутаты заявілі пра страту доверу асабіста да палітыка Валерыя Стрельца з-за выказаных у яго адрас падазрэнняў у карупцыі, дачыненні да ашуканскіх здзелак па крадзяжы грошай з праблемных банкаў, бяздзейнасці дзейнага прэм'ера ў вырашэнні актуальных праблем пасля арышту лідара ЛДПМ Уладзіміра Філата і занятай выключна яго абаронай, адсутнасці антыкрызіснага плана і г.д.

Правам завесці другое дзіця скарыстаюцца 100 млн кітайскіх сем'яў

Каля 100 мільёнаў кітайскіх шлюбных пар пасля рашэння Камуністычнай партыі Кітая дазволіць сем'ям заводзіць другое дзіця скарыстаюцца гэтым правам. Пра гэта ў інтэр'ё China Daily заявіў сачыцель за Пекінскага ўніверсітэта Лю Дэху. Раней з такім жа прагнозам выступіў навуковец універсітэта Нанкай у Цянцзіне, адзін з экспертаў камісіі па пытаннях аховы здароўя і планавання сям'і Юань Сін. На думку экспертаў, у большасці выпадкаў другое дзіця будзе заводзіць сем'я, якія пражываюць у сельскай мясцовасці, і адбудзецца гэта не адразу, а паступова. У найбольшэйшым час гэтым правам скарыстаюцца людзі, якія нарадзіліся ў 1970-я гады, якімі рухае жаданне «завесці апошні аўтобус». Народжаныя ж у 1980-х і 1990-х гадах не маюць вялікага жадання тэрмінова нарадзіць другое дзіця. Рашэнне аб прадастаўленні права мець другое дзіця ўсім кітайскім сем'ям было прынята 29 кастрычніка на пленуме Кампарты Кітая. Эксперты палічылі яго «гістарычным». Палітыка «адна сям'я — адно дзіця» была ўведзена ў Кітаі ў 1979 годзе з-за эканамічных праблем.

ПАДРАБЯЗНАСЦІ

Адмова ад спіртнога здольна значна палепшыць здароўе

Калі чалавек на адзін месяц адмовіцца ад алкаголю, ён знізіць рызыку праблем з печанню, паменшыць ціск, узровень халестэруну, верагоднасць развіцця дыябету, сведчыць даследаванне ўніверсітэцкага каледжа Лондана. Як адзначае The Telegraph, таксама месяц устрымання дапамог удзельнікам даследавання скінуць у сярэднім 2,7 кілаграма, павысіць канцэнтрацыю і якасць сну. Да эксперымента працы прыцягнулі 102 здаровыя чалавекі, старэйшыя за 40 гадоў. Да гэтага жанчыны ў сярэднім пілі па 29 адзінак алкаголю за тыдзень, а мужчыны — па 31 адзінку. Добраахвотнікам прапанавалі чатыры тыдні ўстрымання ад спіртнога. За час эксперымента стан печані ў іх палепшыўся на 12,5%. А інсулінавая ўстойліваецца (фактар рызыкі дыябету) знізілася на 28%.

КОРАТКА

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка павінашаваў народнага мастака Беларусі Льва Гумілеўскага з 85-годдзем. Аляксандр Лукашэнка выказаў надзею, што Леў Гумілеўскі будзе і далей гэтак жа самааддана служыць беларускай культуры, узабагачаць яе скарбніцу новымі дасягненнямі.

Знешні дзяржаўны доўг Беларусі на 1 кастрычніка склаў \$12,4 млрд, зменшыўшыся з пачатку 2015 года на \$155,8 млн, або на 1,2% (з улікам курсавых розніц).

Цэны на роўнінг у ЕАЭС будуць зніжаны да сямі разоў. Аб гэтым паведамаў учора журналістам кіраўнік ФАС Расіі Ігар Арцеўмеў.

У Мінску асноўныя пакупкі насельніцтва робіць у магазінах, зменшыўшы вагу рознічнага тавараабароту на рынках, у гандлёвых цэнтрах у студзень-верасні гэтага года ў параўнанні з дзевяціцю месяцамі 2014 года знізілася з 20,9% да 19,1%.

Першую прэмію міжнароднага конкурсу «Новыя галасы» атрымаў саліст Нацыянальнага акадэмічнага Вялікага тэатра оперы і балета Беларусі бас Анатоль Сіко.

«Прамая лінія»

ПАЛЯЎНІЧЫЯ — ЗА СПРОШЧАНЫ ПАРАДАК ПЕРАМЯШЧЭННЯ ЗБРОІ ПА ТЭРЫТОРЫІ ЕАЭС

Учора ў рэдакцыі «Звязды» адбылася «прамая лінія». На сувязі быў старшыня Беларускага таварыства паляўнічых і рыбалоўцаў Юрый ШУМСКІ. Нашы чытачы паднялі шмат тэм — ад зарыблення вадаёмаў у Беларусі да волнага перамяшчэння паляўнічай зброі па тэрыторыі краін, якія ўваходзяць у ЕАЭС.

Увесну мінулага года Еўразійская эканамічная камісія ўхваліла праект пагаднення аб перамяшчэнні службовай і грамадзянскай зброі ў межах краін, якія ўваходзяць у адзіную эканамічную прастору. Меркавалася, што паляўнічым больш не давядзецца атрымліваць дазвол на вываз зброі, а таксама яны змогуць адзіны паляўнічы білет.

— Я быў запрошаны на гэтую нараду ў Маскву. Там былі прадстаўнікі паляўнічых грамадскіх арганізацый з Расіі, Беларусі і Казахстана, а таксама міністэрстваў унутраных спраў. Насамрэч гэта ідэя добрая. Паляўнічыя яе толькі вітаюць. Але трэба мяняць у сапраўдных законах асноўную базу дачынення абыходжання са зброяй. З Расіі, напрыклад, без дазволу МУС зброю вывозіць нельга. Але ж у нас на ўсходзе няма мяжы. І з той жа Масквы да тэрыторыі Беларусі 6-7 гадзін язды на аўтамабілі. Прыехаў чалавек на выхадныя, папаляваў і паехаў назад. У той жа час зрабіць усе неабходныя дакументы займае час працягла. Можна, мы не ведаем нейкіх нюансаў пра кантроль па перамяшчэнні зброі. Тут можна паглядзець на вопыт Еўрасаюза. Калі дзяржаўны орган выдаў паляўнічаму дазвол на свабоднае перамяшчэнне зброі, ён ездзіць з ім па ўсіх краінах ЕС, і ніякіх дадатковых папер яму не патрабуюцца.

Поўны тэкст «прамой лініі» чытайце ў адным з наступных нумароў «Звязды».

Валяр'ян ШКЛЕННІК. shklennik@zviazda.by

НАРОД ПАВІНЕН ДАВЯРАЦЬ СВАЁЙ АРМІІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У той жа час Прэзідэнт запатрабаваў ад вайскоўцаў арыентавацца на айчынную вытворчасць ваеннай прадукцыі, мадэрнізацыю і рамонт наяўных рэсурсаў. У Беларусі неабходна пастаянна ўдасканальваць сістэму абароны краіны, у тым ліку і тэрытарыяльную.

«У плане працідзейня сучасным выклікам і пагрозам трэба разлічваць перш за ўсё на ўласныя сілы. Ніхто і ніколі нас не «разгайдае», калі мы самі не створым для гэтага перадумовы», — лічыць кіраўнік дзяржавы. Паводле яго слоў, «галюйна задача ў тым, каб забяспечыць сацыяльна-палітычную стабільнасць унутры краіны, не дапусціць хаосу і любой дэстабілізацыі становішча».

Прэзідэнт звярнуў увагу на тое, што ў Беларусі гатовы праект новай ваеннай дактрыны. Да канца года гэты дакумент павінен быць разгледжаны на пасяджэнні Савета бяспекі. Акрамя таго, да канца года запланаваны разгляд новага Плана прымянення рэгіянальнай групой войскаў на Вышэйшым дзяржаўным узроўні.

Далейшая аптымізацыя Узброеных Сіл Беларусі павінна быць накіравана на павышэнне якасанага стану арміі. Прэзідэнт паставіў задачу ў тым ліку ўзмацніць жорсткасць патрабаванняў да падрыхтоўкі афіцэраў і падраздзяленняў. Паводле яго слоў, працэс аптымізацыі не павінен «застыць». Прэзідэнт запатрабаваў яшчэ раз прааналізаваць склад усялякага роду кіраўнічых структур і структур забеспячэння, так званы абоз. За яго кошт ўзмацніць баявыя часці. Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што неабходна пазбаўляцца тэхнікі і маёмасці, выкарыстанне якіх ужо немагчыма, але рабіць гэта па-гаспадарску, з відэачытай выгадай. Акрамя таго, у кожнай вайсковай часці павінны падтрымлівацца жалезны парад і дыцыпліна, а прызыванаму ў войска грамадзяніну неабходна стварыць нармальныя, але не цяпільныя ўмовы для службы.

Напрыканцы сустрэчы Прэзідэнт падкрэсліў, што Беларусь адбылася як незалежная, суверэнная еўрапейская дзяржава, дзе надзейна забяспечваюцца мір, стабільнасць і бяспека. «Наша задача, што б там ні было, цаной свайго жыцця захаваць гэта дзячынне», — падкрэсліў Аляксандр Лукашэнка.

Кіраўнік дзяржавы адзначыў, што абарона Айчыны прадугледжвае ўсенародны характар. Таму выкаванне ў грамадзян пачуцця адказнасці за бяспеку Радзімы з'яўляецца ключавой задачай у сістэме мер па падрыхтоўцы да абароны краіны, лічыць Прэзідэнт.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што найважнейшай мэтай ідэалагічнай работы, якая праводзіцца Узброенымі Сіламі ў грамадстве, вярта разглядаць фарміраванне патрыятычнай свядомасці ў моладзі. Галоўным яе вынікам павінна стаць далейшае павышэнне даверу народа да сваёй арміі. «І не забывайце самага галоўнага, што будзе важна для нашага салдата і афіцэра: вы павінны абараніць сваю сям'ю, сваіх дзяцей, сваіх родных і ні ў якім разе не аддаць наша насельніцтва на знявогу каму б там ні было, як гэта было ў мінулай вайне», — звярнуўся да ўдзельнікаў аператыўнага збору кіраўнік дзяржавы.

Паводле прэс-службы Прэзідэнта.

КАМУ ПЛАЦІЦЬ УТЫЛІЗАЦЫЙНЫ ЗБОР?

Прэзідэнт падпісаў Указ №445, у якім унесены змены і дапаўненні ва Указ ад 4 лютага 2014 года № 64 «Аб утылізацыйным зборы ў дачыненні да транспартных сродкаў».

Ва ўказе, у прыватнасці, прадугледжваецца норма, у адпаведнасці з якой ўводзіцца ўтылізацыйны збор на транспартныя сродкі, дарабленыя на тэрыторыі краіны, на базе шасі, прадстаўленыя заказчыкам. На практыцы норадка бываюць сітуацыі, калі выплаты збору не адбываецца. Тыповы выпадак — выраб транспартнага сродку па давальніцкай схеме па дагаворы падраду на базе шасі імпортнай або беларускай вытворчасці (калі вытворца атрымлівае шасі для прапаўсюду). Затым гатовы транспартны сродак перадаецца ад вытворцы да ўласніка. Паколькі ў гэтым выпадку адчужэння не адбываецца, то абавязальства па выплате ўтылізацыйнага збору ў адпаведнасці з Указам №64 не ўзнікае.

Ад утылізацыйнага збору вызваляюцца транспартныя сродкі, якія ўвоззяцца ў Беларусь і накіроўваюцца ва ўласнасць дзяржавы ў адпаведнасці з заканадаўствам, а таксама пастаўляюцца ў якасці замежнай бязвыплатнай або міжнароднай тэхнічнай дапамогі.

Дакумент удакладняе заканадаўства, звязанае з выплатай утылізацыйнага збору, і дазваляе палепшыць сістэму адміністравання такога збору ў Беларусі, паведамляе прэс-служба Прэзідэнта.

■ Блізкая ўлада

«Жылліе хачу, але даяркай я не буду», — падчас прыёму грамадзян заявіла маладая маці

Калісьці нашы продкі жылі вялікімі сем'ямі. У міры ды згодзе, у цеснаце ды не ў крыўдзе: дзядулі і бабулі выхоўвалі ўнукаў, а ў глыбокай старасці іх, нявольных, даглядалі ўнукі. Але мяняецца наваколны свет, а разам з ім уяўленні маладых аб тым, як арганізоўць свой побыт. Пабраўшыся шлюбам, многія імкнуча да самастойнасці: хтосьці здымае жыллё, а тыя, у каго ёсць магчымасць, купляюць ці ў будуюць. Шматдзетныя сем'і абзаводзяцца жаданымі метрамі з дапамогай дзяржавы. Як высветлілася падчас выязнога прыёму грамадзян старшынёй Мінаблвыканкама Сямлёнам Шапірам, у Нясвіжскім раёне праживае 17 такіх сем'яў, якія пакуль не маюць уласнага даху над галавой. Але многія з іх звярнуліся па атрыманне льготнага крэдыту.

Юлія Мышалова з мужам і траімі непаўналетнімі дзецьмі арандуе пакой у 20 квадратных метраў у прыватнай кватэры.

— Цесна, нятульня, дзеціма няма дзе разгарнуцца, як след падрыхтавацца да ўрокаў, — паскардзілася жанчына кіраўніку вобласці.

Тым не менш за гэты куток даводзіцца штомесяц плаціць 40 долараў, якія далёка не лішня ў сямейным бюджэце. Юлія Аляксандраўна марыць жыць не ў шматпавярховым доме, а бліжэй да прыроды. У 2010 годзе стала на чаргу на атрыманне льготнага крэдыту, каб купіць асабісты дом. Але да гэтага часу пытанне не вырашана.

Як растлумачыў старшыня Нясвіжскага райвыканкама Іван Крукот, у раёне льготных крэдытаў атрымалі 79 грамадзян. Для заканчана будавання індывідуальных дамоў неабходна 5,5 млрд рублёў, ды яшчэ 7 млрд рублёў для набыцця кватэр. Перш за ўсё трэба ўладкаваць незасярананае будаўніцтва. Але, паколькі сям'я стаіць адной з першых у чарзе на паляшэнне жыллёвых умоў, то на пасяджэнні выканкама было вызначана, што ў наступным годзе ёй будучь выдзелены сродкі на набыццё дома.

ВЁСЦЫ ПАТРЭБНЫ САПРАЎДНЫ ЎЛАСНІК

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

«Цэны павінны быць рэальнымі па ўсіх пазіцыях харчовага рынку. А калі дзяржава прымае рашэнне аб тым, што асобныя тавары выводзяць у сацыяльную групу, то трэба адначасова прымаць рашэнне аб кампенсацыі. А цэны павінны быць рыначнымі», — сказаў Міхаіл Мясніковіч. Ён таксама адзначыў, што інакш гаспадаркі, якія займаюцца ў асноўным раслінаводствам, могуць апынуцца ў вельмі цяжкім становішчы, вырабляючы пераважна збожжа.

У сваю чаргу, **віцэ-прэм'ер Міхаіл РУСЫ, адказваючы на пытанне сенатара Ірыны ПЕТКУН**, адзначыў: «Закупачныя цэны амаль на ўсе віды ў нас парогавыя. Па малаку маем прыкладна еўрапейскі ўзровень, калі за літр даецца прыблізна 30 цэнтаў».

Віцэ-прэм'ер таксама закрануў тэму закупачных цэн на збожжа. «Калі гэта дзяржаўны заказ, то ён павінен ісці не за кошт падпрпрыемстваў. Мы хочам, каб было дарагое збожжа і танны хлеб. Такаго не бывае. Калі мы хочам, каб быў таны хлеб, значыць, трэба даваць яго. Гэта ўжо справа дзяржавы», — сказаў ён. Увогуле, дзяржаўны заказ павінен быць прывабным для сельскагаспадарчай галіны. Адрозна трэба адзначыць, што доля дзяржаўнага на ўвесь аб'ём збожжа складае каля 10-12%. Міхаіл Русы запэўніў пры гэтым, што налета ўмовы дзяржаўнага будучь вельмі прывабнымі.

Экспарт за добрыя грошы

Новыя магчымасці сельскагаспадарчай галіны забеспячылі стабільныя харчовыя экспарт, які стаў адным з найважнейшых артыкулаў валютных паступленняў наоўні з прадукцыі нафтахімічнага комплексу і мінеральных угнаенняў. «Доля прадукцыі аграпрамысловага комплексу ў агульным аб'ёме экспарту павялічылася», — заўважыў Міхаіл Русы.

Знешнія фактары сёлета былі не самай лепшай, але... Нягледзячы на неспрыяльную цэнавую кан'юнктуру па асобных відах малака і малакапрадуктаў, мяса і мясапрадуктаў, назіраецца рост экспарту па такіх таварных пазіцыях, як масла, сыры і тварог, сухое абмолучанае малака, мяса птушкі і каўбанскае вырбы.

Разам з тым, паводле слоў намесніка прэм'ера міністра, пытанні дыверсіфі-

Фота Антона КЛЕШЧУКА.

кацыі экспарту сельгаспрадукцыі вярта вырашчаць больш агрэсіўна. «Асабліва актуальнасць цяпер набылі пытанні не толькі асаваення новых, але і ўтрымання наяўных рынку збыту. Не трэба забываць, што ўжо сёння нам прыйдзецца канкуруваць з асноўным з еўрапейскімі вытворцамі і вытворцамі з Новай Зеландыі і Аўстраліі», — падкрэсліў Міхаіл Русы. Віцэ-прэм'ер адзначыў, што ўступленне Расіі і Казахстана ў СГА таксама стварэе пэўныя канкурэнтныя цяжкасці для Беларусі. У сувязі з гэтым мы павінны засяродзіць увагу на такіх напрамках работы, як экспарт па выгадных цэнах і яго рост у натуральным выражэнні. Другім напрамкам стане максімальная цэнтралізацыя продажаў мяса-малочнай прадукцыі на ўзроўні рэгіянальных холдынгаў з паступовым пераходам на глабальных беларускіх апэратараў. Неабходна павялічваць аб'ём продажаў і ў трэцяй краіны. Сярод самых пераважных віцэ-прэм'ер назваў рынкі краін СНД, а таксама Азіі і Афрыкі.

Працэдура кантраляванага кіравання

У дачыненні да проблемных сельгасарганізацый будучь прыняты канкрэтныя захады, паведаміў віцэ-прэм'ер. Тут

ён канстатаваў павелічэнне колькасці стратных сельгаспрадпрыемстваў да 15% ад іх агульнага аб'ёму. Так, па стане на пачатак верасня сёлета фінансавыя абавязальствы сельгасвытворцаў узраслі да пачатку года на 19%. Пры гэтым працэрмінавання павялічыліся ўжо на 35%.

Паводле слоў Міхаіла Русага, неабходна максімальна задзейнічаць заканадаўчую базу ў дачыненні да неэфэктывных і неплацежасольных арганізацый. «Праведзены сумесна з аблвыканкамамі аналіз сведчыць, што ў дзюечных умовах частка арганізацый сістэмы Мінсельгасхарча не зольная самастойна праводзіць гаспадарчую дзейнасць», — сказаў віцэ-прэм'ер.

У прыватнасці, патрабуюцца меры дасудовага аздараўлення вялікай часткі сельскагаспадарчых арганізацый, вызначаны арганізацыі для пачатку працэдуры эканамічнай неплацежасольнасці (банкруцтва). «Грань паміж гэтымі групамі вельмі ўмоўная. Такім чынам, у дачыненні да проблемных арганізацый будучь прыняты канкрэтныя дзеянні. Заканадаўства гэта дазваляе», — заявіў Міхаіл Русы.

Ён адзначыў, што ў якасці асноўных інструментаў дасудовага аздараўлення арганізацый павінна выступаць, напрыклад, рэфармаванне (продаж, язя-выплатная перадача, далучэнне, злічце, развіццё інтэграцыйных структур). Часам сітуацыю магчыма выправіць

і па лініі рэструктурызацыі фінансавых абавязальстваў шляхам прывядзення перамоу з крэдытарамі, уключаючы банк.

«Для групы эканамічна немажонных арганізацый неабходна прымяненне працэдуры кантраляванага антыкрызіснага кіравання, накіраванага на захаванне вытворчай базы прадпрыемства і сельгасвытворчасці, што адпавядае пастаўленай кіраўніком дзяржавы задачы на нарадзе», — нагадаў Міхаіл Русы. Пасляхова вытрымаць канкурэнцыю наш аграрны сектар зможа толькі пры ўмове рэзкага павышэння ў сільскіх тэрмінах сваёй канкурэнтаздольнасці як на агульным аграрна-харчовым рынку ЕАЭС, так і на іншых сегментах сусветнага рынку харчовых і сельскагаспадарчых тавараў, а гэта, у сваю чаргу, патрабуе прыняцця новых падыходаў у арганізацыі як самой аграрнай вытворчасці, так і збыту прадукцыі, што выпускаяецца.

Уступленне ў СГА — НЕ САМАМЭТА

Умовы ўваходжання ў Сусветную гандлёвую арганізацыю (СГА) наштам важнейшыя за сам факт уступлення, заявіў намеснік прэм'ера міністра. «Работа па ўступленні вядзецца ўжо даўно, і не толькі ў рамках АГК. Але галоўнае — не ўступіць у СГА, а на якіх умовах увайсці туды», — сказаў Міхаіл Русы.

Паводле яго слоў, у гэтым пытанні трэба ўлічваць, на якіх умовах уступаць у СГА іншыя ўдзельнікі ЕАЭС. Казахстан уступіў у СГА на нявыгадных умовах. «Мы рыхтуемся даволі сур'эзна, пралічваем тыя рызыкі і пагрозы, якія ёсць пры ўступленні нашых калег па ЕАЭС», — дадаў віцэ-прэм'ер. Ужо цяпер беларускі бок склаў таварныя групы, у дачыненні да якіх могуць быць рызыкі пры ўступленні ў СГА. Гэта больш за 1,5 тысячы найменняў. У яго ўваходзіць і больш вузкі крытычны пералік. У тым ліку трывогу ўрада выклікаюць магчымыя рызыкі ў дачыненні да сухога малака і цукру.

На гэты кошт **міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Леанід ЗАПЦ** адзначыў, што пры ўступленні ў СГА важна падняць узровень прадукцыйнасці працы і канкурэнтаздольнасці тавараў. «Калі Беларусь уступіць у СГА і на нашых прылаўках з'явіцца імпортныя

сыр і масла, якія будуць таннейшыя, то, безумоўна, краіна ад гэтага страціць. Каб тое не дапусціць, трэба працаваць над павелічэннем эфэктывнасці эканомікі», — сказаў міністр.

Рэструктурызацыя не азначае спісання даўгоў

Леанід Заяц таксама звярнуў увагу, што трэба працягваць вырашаць праблему закредытаванасці АПК. «Ліквідацыя запазычанасці — справа не ўрада а таго, хто браў крэдыт», — адзначыў віцэ-прэм'ер. Паводле яго слоў, цяпер у краіне рыхтуецца праект дакумента на адным з банкаў, якім плануецца правесці рэструктурызацыю запазычанасці сельгаспрадпрыемстваў. «Але трэба разумець, што нічога спісвацца не будзе, усё павінна вяртацца. Праз год, тры, сем, але павінна вяртацца», — растлумачыў Міхаіл Русы.

Ён нагадаў, што для фарміравання льготнай крэдытнай базы прыняты Указ Прэзідэнта №406 ад 2 кастрычніка 2015 года. Дакумент прадугледжвае выдзяленне крэдытных рэсурсаў на 4,6 трлн рублёў. Гэтыя сродкі сфарміраваны за кошт сродкаў фонду наіразвіцця і размешчаны ў Мініфінан і аблвыканкамамі на дэпазітах у Белаграпрамбанку. Сродкі павінны быць выдаткаваны на набыццё мінеральных угнаенняў і ГЗМ пад 3% гадавых.

Гародніна і садавіна даражэнь не будуць

У гэтым учора запэўніў міністр сельскай гаспадаркі і харчавання Леанід Заяц. На яго думку, у нас дастаткова сям'я і гародніны, і садавіны, каб забяспечыць унутраны рынак. Гэтай яго слоў, толькі невялікая частка гатэі прадукцыі завозіцца з-за мяжы — тое, што не вырошчваецца ў Беларусі, — бананы, цытрусавыя.

А вось фермерскае гаспадаркі працуюць больш эфэктывна, чым сельскагаспадарчыя прадпрыемствы, лічыць міністр. Эфэктывнасць фермерскіх гаспадарак на 8% вышэйшая, чым сельскагаспадарчых прадпрыемстваў у цэлым.

Сяргей КУРЧАК.
kurkach@vziasda.by

■ Тры пытанні да ўлады

У Наваполацка праійоў эканамічны форум. Старшыня Наваполацкага гарвыканкама Дзмітрый ДЗЯМІДАЎ расказаў карэспандэнту «Звязды» пра інвестыцыйную прывабнасць аднаго з самых маладых гарадоў Беларусі.

— **У першую чаргу, напэўна, эфэктывнасць правядзення такіх мерапрыемстваў у тым, што горад можа атрымаць новыя інвестыцыі?**

— Прыцягненне інвестыцый у эканоміку горада, у тым ліку замежных, — гэта толькі адна з мэт. Падчас такіх форумаў ажыццяўляецца прэзентацыя тавараў і паслуг на знешні і ўнутраны рынкі. Традыцыйна праводзіцца наладжванне і ўмацаванне эканамічных і дзелавых сувязяў, узаемавыгаднага супрацоўніцтва. На форуме была ўнікальная магчымасць без пасярэднікаў адшукаць новых дзелавых партнёраў.

У мерапрыемствах бралі ўдзел прадстаўнікі органаў мясцовай ўлады, Віцебскага аддзялення Беларускай гандлёва-прамысловай палаты і рэгі-

янальных палат, Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта, дзелавых колаў горада... Прыехалі дэлегацыі бізнесменнаў з замежных краін: Расійскай Федэрацыі, Польшчы, Літвы, Латвіі, Сербіі, Чэхіі, прадстаўнікі дыпламатычных мійсй з вышэй пазначаных краін, а таксама з Кітая.

Наваполацкі эканамічны форум праішоў ужо не першы раз. Але з такімі размахам і колькасцю гасцей — упершыню. І магу адзначыць, што з кожным годам інтарэс да яго павялічваецца.

Была праведзена і выстава-прэзентацыя вядучых таваравытворцаў Наваполацка, а таксама Полацка і Верхнядзвінска. Адбылася прэзентацыя інвестыцыйнага патэнцыялу горада, навуковых распрацовак Полацкага дзяржаўнага ўніверсітэта. Госці наведвалі прадпрыемствы і азнаёміліся з перспектывнымі пляюкамі для развіцця і прыцягнення інвестыцый. Па выніках форуму былі падпісаны дзясяткі дамоўленасцяў, намераў аб супрацоўніцтве...

— **Дзмітрый Уладзіміравіч, што ўяўляе сабой сёння эканаміку Наваполацка?**

— Вызначальным у наваполацкім комплексе з'яўляецца горадаўтваральнае прадпрыемства па-

НОВЫЯ ПАРТНЁРЫ — БЕЗ ПАСЯРЭДНІКАЎ

ліўнага прамысловасці ААТ «Нафтан». Яно займае 98% у агульным аб'ёме вытворчасці прамысловай прадукцыі па горадзе. На «Нафтана» і «Паліміры», які ўваходзіць у склад першага, вырабляюцца такія віды прадукцыі, як бензіны аўтамабільныя, дызельнае паліва, плёнкі палімерныя, поліэтылен...

На іншых прадпрыемствах вырабляюць жалезабетонныя канструкцыі, трыкатажныя вырабы, прадукцыю машынабудавання і металапрадукцыі, лясной, дрэваапрацоўчай, будаўнічых матэрыялаў, лёгкай і харчовай прамысловасці. Усяго ажыццяўляюць дзейнасць каля 4 тысяч суб'ектаў гаспадарання розных формаў уласнасці. Сярод іх каля 100 прамысловых прадпрыемстваў, 95 будаўнічых арганізацый, 280 суб'ектаў рознічнага і аптовага гандлю. Прадпрыемствы і арганізацыі горада пастаўляюць сваю прадукцыю ў 44 краіны свету. Пры гэтым з агульнага аб'ёму экспарту на долю краін Еўропы прыпадае 57,9%, на краіны СНД — 31,1% (19,9% — у Расійскую Федэрацыю). Экспартуе прадукцыя і ў Амерыку, Афрыку, Азію і Ціхаакіянскае ўзбярэжжа, краіны Блізкага Усходу.

Удзельная вага Наваполацка ў аб'ёмах вытворчасці Віцебскай вобласці складае 53,2%.

— Сярэдняя па горадзе заробатная плата за студзеня — верасень павялічылася на 7% і параўнальна з аналагічным перыядам мінулага года і склала больш за 8 мільёнаў рублёў. Так, для Віцебшчыны гэта нядарэчна... Каб павялічыць канкурэнтаздольнасць і адпаведна мець магчымасць павысіць зарплату, прадпрыемствамі горада абнаўляецца асартымент прадукцыі, што вырабляецца. За 9 месяцаў выпуск навацыйнай прадукцыі ў агульным аб'ёме вытворчасці склаў 50,3%. Яна вырабляецца, у прыватнасці, на ААТ «Нафтан», прадпрыемстве «ЛЛК-Нафтан», ААТ «Вымаральнік» і іншых.

Колькасць занятых у эканоміцы ў студзені — чэрвені — больш за 51,6 тысячы чалавек. Пры гэтым узровень беспрацоўя, паводле інфармацыі на 1 кастрычніка, 1,2%. А ўсяго колькасць насельніцтва горада Наваполацка складае 108 тысяч чалавек.

— **А ці добры заробкі на прадпрыемствах? Людзей сёння вельмі цікавіць перспектыва аплаты працы.**

— Сярэдняя па горадзе заробатная плата за студзеня — верасень павялічылася на 7% і параўнальна з аналагічным перыядам мінулага года і склала больш за 8 мільёнаў рублёў. Так, для Віцебшчыны гэта нядарэчна... Каб павялічыць канкурэнтаздольнасць і адпаведна мець магчымасць павысіць зарплату, прадпрыемствамі горада абнаўляецца асартымент прадукцыі, што вырабляецца. За 9 месяцаў выпуск навацыйнай прадукцыі ў агульным аб'ёме вытворчасці склаў 50,3%. Яна вырабляецца, у прыватнасці, на ААТ «Нафтан», прадпрыемстве «ЛЛК-Нафтан», ААТ «Вымаральнік» і іншых.

Колькасць занятых у эканоміцы ў студзені — чэрвені — больш за 51,6 тысячы чалавек. Пры гэтым узровень беспрацоўя, паводле інфармацыі на 1 кастрычніка, 1,2%. А ўсяго колькасць насельніцтва горада Наваполацка складае 108 тысяч чалавек.

Аляксандр ПУКШАНСКІ. pukshanski@vziasda.by

■ Погляд

РАЗАРВАЦЬ ЗАМКНЁНАЕ КОЛА

Апошняя дзесяцігоддзе ў дыпламатычных ды экспертных колах адносіны Беларусі і палітычнага Захаду звычайна характарызавалі тэрмінамі «замкнёнае кола». Справа ў тым, што ў іх раз за разам паўтараліся адны і тыя ж этапы. Бакі быццам рухаліся па адным і тым жа коле і ніяк не маглі выйсці на нейкі новы ўзровень. Сёння выглядае так, што трыдэцяці годаў пачаўся новы, і гэтыя тры дзесяцігоддзі, зарастае пустазеллем. У занябдавым стане і агароджа.

— Навошта вам яшчэ зямля, калі не можае ўладкаваць гэтую? — пацікавіўся я яго старшыня аблвыканкама.

— Развяду сад, каб малаго сына паставіць на ногі, — адказвае той.

Шчыра скажаць, і на тым надзеле, што ёсць, хапае месца і для яблынь, і для груш, не хапае толькі гаспадарскай рукі. Мужчына сцвярджае, што ў яго пенсія маленькая, таму і нестае на добраўпарадкаванне сродкаў. Такая логіка, а дакладней яе адсутнасць выклікалі ў прысутных смех: адкуль жа яны знойдуцца на апрацоўку ўчастка ў гектар?

Хітрыкі мужчыны сталі зразумельныя пасля таго, як сітуацыю праясніў кіраўнік раёна Іван Крукот. Справа ў тым, што райвыканкам дазволіў зайнуку купіць дом за чэкі «Жыллё». Каля яго было прыкладна 60-70 сотак зямлі. Ды праз некалькі месяцаў уласнік прадаў маёмасць прадпрыемству, але ўжо за рэальныя грошы, а сабе набыў цяперашнюю сядзібу. І дзе гарантыя, што ён эню, як толькі атрымае жаданую зямлю, не «праверне» новую справу? Чым большы ўчастак, тым даражэйшы кошт пытання...

На свой запыт зайнукі не атрымаў ніякіх аб'яцанняў ад старшыні Мінаблвыканкама: — Спачатку навядзіце парадак на зямлі, а праз год пабачым, што рабіць...

Татыяна ЛАЗОЎСКАЯ.
lazovskaya@vziasda.by

■ Погляд

РАЗАРВАЦЬ ЗАМКНЁНАЕ КОЛА

Апошняя дзесяцігоддзе ў дыпламатычных ды экспертных колах адносіны Беларусі і палітычнага Захаду звычайна характарызавалі тэрмінамі «замкнёнае кола». Справа ў тым, што ў іх раз за разам паўтараліся адны і тыя ж этапы. Бакі быццам рухаліся па адным і тым жа коле і ніяк не маглі выйсці на нейкі новы ўзровень. Сёння выглядае так, што тры

Полюс інтарэсаў

ПАЛЯРНІКІ ДАСТАВЛЯЦЬ У АНТАРКТЫКУ «ТРОХЗОРКАВЫ ГАТЭЛЬ»

Урачыстыя провады восьмай Беларускай антарктычнай экспедыцыі адбыліся ў Акадэміі навук. Сёлета на льодовы кантынент адправяцца пяць удзельнікаў: урач-хірург Леанід Нікіціч, адрамантаванне Сяргея Торбік, інжынер-радыётрыст Максім Гарбацэвіч, майстар па эксплуатацыі і рамоне машын і механізмаў Аляксей Захватаў, а ўзначальвае экспедыцыю Аляксей Гайдашоў. Усе, акрамя кіраўніка экспедыцыі, пачаткоўцы. Затое Аляксей Гайдашоў правёў за Паўднёвым палярным кругам увогуле 7 гадоў свайго жыцця. Ён адзін з самых вопытных палярнікаў у нашай краіне.

Беларуская антарктычная экспедыцыя сезона 2015-2016 гадоў — адметная. Нашы палярнікі зоймуцца на Паўднёвым полюсе Зямлі не толькі навуковымі даследаваннямі, але і прыступяць да адной з галоўных задач — зборкі месца базавання ўсіх наступных беларускіх экспедыцый. Хоць Беларусь і далучылася да міжнароднага дагавора аб Антарктыцы яшчэ ў 2006 годзе, але да апошняга часу нашы палярнікі жылі і працавалі на станцыі «Гара Вячэрняя», на старой інфраструктуры, створанай яшчэ ў савецкія часы, якая належыць расійскім калегам.

У 2012 годзе Нацыянальная акадэмія навук па даручэнні Савета Міністраў распрацавала праект плана будаўніцтва Беларускай антарктычнай станцыі. Летась ён набыў рэальныя абрысы: была выпушчана першая секцыя. Сёлета зроблены яшчэ дзве секцыі, і цяпер усе тры аб'екты сабралі ў адзін модуль. Секцыі станцыі ўжо знаходзяцца на расійскім навукова-даследчым судне «Акадэмік Фёдраў», з борта якога яны пасля прыбыцця ў Антарктыду будуць верталётам дастаўлены на ўзбярэжжа кантынента. Вага груза перавышае 22 тony. Абсалютна ўсе ўпэўнены, што наўняшчас сваймі палярнікамі станцыя — гэта выхад на прычыпкова новы узровень. Да таго ж яна дазволіць беларускім спецыялістам прысутнічаць у Антарктыдзе круглы год, а не толькі некалькі месяцаў палярнага лета. У свеце ўсяго каля тры дзясяткі краін маюць уласныя антарктычныя станцыі. Цяпер да іх далучыцца і Беларусь.

У жніўні гэтага года наша краіна была прынята пастаянным членам Савета кіраўнікоў нацыянальных антарктычных праграм, што з'яўляецца прызнаннем заслуг краіны на сусветным узроўні. А стварэнне паўнапраўнай станцыі дае краіне магчымасць зрабіць апошні крок і трывала замацавацца на шостым кантыненте, атрымаўшы статус кансультацыйнага боку Дагавора аб Антарктыцы.

Першы модуль стане спецаб'ектам экспедыцыі: навігацыя, сувязь з Вялікай

зямлі і на мясцовасці. Тут таксама прадуведжаны два жылля адсекі. Плануецца, што ў далейшым у першым модулі будзе размешчаны і комплекс па кіраванні беспілотнымі лятальнымі апаратамі, — акрэслівае перспектывы кіраўнік экспедыцыі Аляксей Гайдашоў.

Модуль ўстанавяць на спецыяльнай платформе, паднятай над паверхняй зямлі. Наўняшчас прасторы паміж платформай і зямлёй забяспечыць прадзімальнасць тэрыторыі вакол станцыі, што значна знізіць вышыню снежных заносаў. Сярод пераваг модульных канструкцый перад стаячымі — не толькі іх павышаная супраціўляльнасць заносам. Зборка станцыі модульнага тыпу абыходзіцца значна танней, чым капітальнае збудаванне. Такі прыпыток будавання дазваляе неабмежавана павялічыць і памяншаць у выпадку неабходнасці колькасць модуляў.

Кожная секцыя аўтаномная ў рабоце, а ўвесь модуль падтрымлівае трайна сістэма

дублявання жыццезабеспячэння. Канструкцыя вытрымлівае тэмпературу да мінус 60 градусаў, парывы ветру — да 80 м/с, а вокны абараняюць палярнікаў ад магутага ультрафіялетавага выпраменьвання. Унутры інтэр'ер і прыпыток размяшчэння абсталявання нагадваюць марскі карабель або нават Міжнародную касмічную станцыю. Палярнікі жартам называюць першы модуль станцыі трохзоркавым ці нават чатырхзоркавым гатэлем.

Плануецца, што першую чаргу станцыі пабудуюць да 2018 года. Аб'ект будзе складацца з 8-10 модуляў і зборачна, як канструктар. Аляксей Гайдашоў не выключыць, што ў будучыні ўдзел у экспедыцыі можа ўзяць і жанчына. Прадстаўніца слабага полу ўжо працуюць у іншых экспедыцыях. Пераважна гэта навуковыя супрацоўнікі: біёлагі, хімікі, медыкі. Так што дарога на Паўднёвы полюс Зямлі ім не закрытая...

Надзея НІКАЛАЕВА. nikalaeva@zviazda.by

«КАБ ДАНЕСЦІ СВОЙ ПОГЛЯД»

У Беларусі ўпершыню пройдзе маштабная канферэнцыя па гісторыі Вялікага Княства Літоўскага

Пра гэта канферэнцэнт «Звязды» ведаеміў дырэктар Інстытуту гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Вячаслаў ДАНІЛОВІЧ. Канферэнцыя будзе доўжыцца два дні — 5 і 6 лістапада.

Упершыню на такім маштабным навуковым форуме з'явіцца магчымасць разгледзець усё аспекты гісторыі Вялікага Княства Літоўскага. Палітыка, эканоміка, культура — тры асноўныя вектары даследавання, пра якія плануецца весці гаворку. Удзел прыме больш як 140 навукоўцаў з Беларусі, Літвы, Польшчы, Украіны, Расіі. Толькі замежных даследчыкаў будзе больш як 40.

Акрамя акадэмічных гісторыкаў, да навуковых дыспутаў далучацца іх калегі з вышэйшых навучальных устаноў краіны — усе тыя, хто займаецца пытаннямі гісторыі ВКЛ.

Пленарнае пасяджэнне распачнецца 5 лістапада а 10-й гадзіне раніцы ў вялікай зале Прэзідыума Нацыянальнай акадэміі навук. Завітаўшы крыху раней, там можна будзе наведваць выставу артафактаў, набыць кнігі па гісторыі княства, азнаёміцца з працай рэканструктараў.

Апошнім выступоўцам першай часткі канферэнцыі стане лідар гурта «Стары Ольса», даследчык старажытнай музыкі Зміцер Са-сноўскі. Тэма яго даклада — «Творчае пераасэнсаванне еўрапейскіх музычных уплываў у магніцкім і гарадскім асяроддзі Вялікага Княства Літоўскага». Гэта павадзіленне будзе адбывацца ў суправаджэнні музыкі калектыву.

Беларуская даследчыца Вольга Ляўко расказа пра ўтварэнне дзяржавы, ролі ў гэтым працэсе Полацкага княства; Валянцін Голубеў звернецца да найноўшай беларускай гістарыяграфіі ВКЛ. Польскі навуковец Ян Тэнгоўскі распавядзе пра дату і месца нараджэння Ягайлы. Андрэй Дварнічэнка з Расіі расказа пра праблему палігенезу (фарміравання дзяржавы). Літоўскі даследчык Айна Рагаўскас выступіць з арыгінальнай тэмай, прысвечанай відавасці працэсам (якія адбываліся над ведзьмамі) у Вялікім Княстве Літоўскім у XVI стагоддзі.

Далей праца канферэнцыі будзе падзелена на чатыры секцыі. Яны размесцяцца ў Інстытуце гісторыі, Цэнтральнай навуковай бібліятэцы і Нацыянальнай бібліятэцы. Прысутнічаць у якасці слухачоў, далучацца да абмеркаванняў могуць усе ахвотныя.

Вячаслаў Даниловіч распавядзе, як узнікла сама ідэя гэтай канферэнцыі:

— У беларускіх даследчыкаў ёсць ужо вельмі шмат напрацовак па гісторыі Вялікага Княства Літоўскага. Мы маем свой уласны погляд. Цяпер важна данесці яго да іншых калег. Таму мы і запрацілі замежных навукоўцаў, каб даць магчымасць ім пачуць нашы высновы. Мы імкнемся стварыць гэта шырокае поле для дыялогу, каб данесці свае ідэі.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. nina@zviazda.by

Выставы

З «ЗАЛАТОГА ФОНДУ» РЭЧЫ ПАСПАЛІТАЙ

Так супала, што ў двух магілёўскіх музеях — гісторыі Магілёва і абласным краязнаўчым — сёння экспануюцца слупкі паясы. Супрацоўнікі ў адзін голас кажуць, што ім невядома пашукаць высокія на калекцыянераў гэтых рэдкіх каштоўнасцяў і пераканаць іх падзіліцца на некількі час рэзультатамі. Наколькі падзея значная, можна меркаваць па лічбах, якія сёння можна знайсці ў інтэрнэце. Па некаторых звестках, у музеях Беларусі захавалася ўсяго каля 11 цэлых паясоў, з іх толькі 5 выраблены непасрэдна ў Слуцку, пра што сведчаць лацінскія і кірылічныя надпісы. Магілёў жа наогул упершыню можа пахавацца выстаўкамі такіх прадметаў.

У экспазіцыі «Злататканая адзнака годнасці», якая сёння прадстаўлена ў Магілёўскім абласным краязнаўчым музеі імя Еўдакіма Раманава, унікальнымі прадметамі тэма XVIII—XIX стагоддзяў. Сярод п'ятнаццаці эксклюзіўных экспанатаў — паясы Слуцкай мануфактуры, Ліёнскай мануфактуры з паметкай «Слуцк», расійскай мануфактуры, ёсць адзін кунтушовы паяс, фрагменты дэкартаўных тканін, якія з'яўляюцца ўзорамі ткацтва. А яшчэ кунтуш і жулан — неад'емныя часткі легендарнага «сармацага» стылю беларускай шляхты. Экспазіцыя дапаўняецца працы вядомага беларускага графіка Уладзіміра Басалыгі з фонду Магілёўскага абласнога мастацкага музея імя Паўла Масленікава.

Гэтая выстаўка — вялікая падзея для культурнага жыцця нашага горада, і вельмі радасна бачыць такія унікальныя рэчы матэрыяльнай культуры, якія былі абавязковай часткай шляхецкага ўбору Рэчы Паспалітай, — кажа мастацтвазнаўца МДУ імя Куляшова, аўтарка кнігі «Сармацкая культура беларускай шляхты ў XVI—XVIII стагоддзях» Лада КЛІМУЦЬ. — Наогул слупкі паяса — з'ява шматгранная. Па-першае, гэта твор мастацтва са сваім унікальным стылем, тэхнічнай выканання. Па-другое, гэта, безумоўна, з'ява гістарычная, таму што звязана з канкрэтным перыядам жыцця, развіцця нашай дзяржавы, атасамаліваецца з канкрэтнымі падзеямі. Па-трэцяе, гэта ідэалагічная і сімвалічная з'ява. У Рэчы Паспалітай паяс сімвалізаваў высокі статус у грамадстве, а яшчэ — незалежнасць дзяржавы, ідэю і сімвал нацыянальнай адзіннасці. На жаль, у беларускіх музеях усяго такога кшталту не шмат, таму, лічу, нам пашчасціла ўбачыць цудоўныя па выкананні, і сімвалічным і гістарычным паясам рэчы.

Для любога музея — гонар выстаўляць на агляда такія жамчужныя нацыянальнай культуры, а мець наогул прэстыжана. Калекцыянер з Мінска прапанаваў Музею гісторыі Магілёва набыць слупкі паяса за мільярд беларускіх рублёў (60 тысяч долараў). Ён сатканы з шубовых і сярэбраных нітак з пазалотай, чатырхобковы, дасягае ў даўжыню 3,5 метра, створаны прыкладна ў 1770—1790 гадах. Зараз вывучаецца пыты і прапароцуюцца магчымасці выкупу гэтай каштоўнасці.

Мы ўдзячым калекцыянера, што ён даў нам магчымасць да канца года дэманстраваць гэты цудоўны экспанат, — кажа дырэктар музея гісторыі Магілёва Аляксей БАЦЮКОЎ. — Ён ужо не раз дэманстраваў свой талент знаходзіць спонсараў для набыцця сапраўдных скарбаў для Магілёва. Дастаткова ўгадаць Статут Вялікага Княства Літоўскага 1568 года, які каштаваў 45 тысяч долараў. Цяпер менавіта ў Магілёве захоўваецца адзіны ў краіне арыгінал гэтага рэдкага выдання. Разліковы рахунак для збору сродкаў на слупкі паяса пакуль не адкрыты, але ды-

Музей гісторыі Магілёва. Той самы паяс, пра які марыць музей.

чы Паспалітай, — кажа мастацтвазнаўца МДУ імя Куляшова, аўтарка кнігі «Сармацкая культура беларускай шляхты ў XVI—XVIII стагоддзях» Лада КЛІМУЦЬ. — Наогул слупкі паяса — з'ява шматгранная. Па-першае, гэта твор мастацтва са сваім унікальным стылем, тэхнічнай выканання. Па-другое, гэта, безумоўна, з'ява гістарычная, таму што звязана з канкрэтным перыядам жыцця, развіцця нашай дзяржавы, атасамаліваецца з канкрэтнымі падзеямі. Па-трэцяе, гэта ідэалагічная і сімвалічная з'ява. У Рэчы Паспалітай паяс сімвалізаваў высокі статус у грамадстве, а яшчэ — незалежнасць дзяржавы, ідэю і сімвал нацыянальнай адзіннасці. На жаль, у беларускіх музеях усяго такога кшталту не шмат, таму, лічу, нам пашчасціла ўбачыць цудоўныя па выкананні, і сімвалічным і гістарычным паясам рэчы.

Для любога музея — гонар выстаўляць на агляда такія жамчужныя нацыянальнай культуры, а мець наогул прэстыжана. Калекцыянер з Мінска прапанаваў Музею гісторыі Магілёва набыць слупкі паяса за мільярд беларускіх рублёў (60 тысяч долараў). Ён сатканы з шубовых і сярэбраных нітак з пазалотай, чатырхобковы, дасягае ў даўжыню 3,5 метра, створаны прыкладна ў 1770—1790 гадах. Зараз вывучаецца пыты і прапароцуюцца магчымасці выкупу гэтай каштоўнасці.

Мы ўдзячым калекцыянера, што ён даў нам магчымасць да канца года дэманстраваць гэты цудоўны экспанат, — кажа дырэктар музея гісторыі Магілёва Аляксей БАЦЮКОЎ. — Ён ужо не раз дэманстраваў свой талент знаходзіць спонсараў для набыцця сапраўдных скарбаў для Магілёва. Дастаткова ўгадаць Статут Вялікага Княства Літоўскага 1568 года, які каштаваў 45 тысяч долараў. Цяпер менавіта ў Магілёве захоўваецца адзіны ў краіне арыгінал гэтага рэдкага выдання. Разліковы рахунак для збору сродкаў на слупкі паяса пакуль не адкрыты, але ды-

рэктар кажа, што тут затрымі не будзе. Галоўнае — знайсці мецэнатаў. «Наогул слупкі паясоў захавалася ў свеце ўсяго некалькі сотняў, — не ўтойвае ён свайго жадання зрабіць усё, каб толькі каштоўны экспанат застаўся ў музеі. — Каля трохсот знаходзіцца ў Варшаўскім нацыянальным музеі, у Расіі. У вольным продажы іх не шмат. У Беларусі фактаў набыцця іх у апошнія гады амаль не фіксавалася. Мы знаходзіліся ў спецаб'ектывым вакууме, такія прадметы амаль не траплялі на наш рынак. Цяпер нешта перамянілася. Той, што экспануецца ў нас, захаваны на 100%, у яго «родныя» махры, а не потым нашытныя, які рабілася падчас выканання паяса. Гэта сведчыць пра тое, што прадмет вышэйшай катэгорыі. Аналагічны яму ёсць у Нясвіжы, яго купілі, калі адкрывалі новую экспазіцыю пасля рамонту.

Аляксей Бацюкоў шчыра парадаваўся і за сваіх калег з абласнога музея.

— Краязнаўчы музей трымае высокую планку, паказвае прыклад у выставачнай дзейнасці, — адзначае ён. — Гэта сапраўдны феерверк такіх каштоўнасцяў. Лёс склаўся так, што ў Магілёве цэлае свята на гэты конт. Можна прасачыць гісторыю слупкага паяса з таго моманту, як Радзівілы запрасілі да сябе армянскага майстра Яна Маджарскага з горада Станіслаў (цяпер Івана-Франкоўск), які валодаў тэхнікай ткацтва залатой і сярэбранай ніткай. Ён пачынаў з традыцыйных усходніх арнаментаў, і тут, на беларускай зямлі, паясы атрымлівалі дадатковыя элементы, тыповыя для нас. Гэта адбылося на такім высокім узроўні эстэтычнага выканання, што слупкі паясы сталі карыстацца папулярнасцю ва ўсёй Еўропе. Гэта той выпадак, калі беларускае мастацтва паднялося на самы верх, атрымала самую высокую адзнаку.

Нэллі ЗІГУЛЯ. Фота аўтара. zigulya@zviazda.by

Кропка на сэрцы

ДАБРО ЗАЎСЁДЫ ПЕРАМАГАЕ

Хоць часам для гэтага павінна прайсці не адно дзесяцігоддзе

У жніўні «Звязда» пісала пра трагічны лёс маладой амерыканкі Рут Уолер, якая працавала сакратаром місіі Адміністрацыі дапамогі і аднаўлення аб'яднаных нацый (ЮНРРА). Яшчэ тады гэтая абрэвіятура большасці беларусаў не казалася нічога. Але ў мінулы панядзелак у Лощыцкім парку з удзелам высокіх асоб адкрылі мемарыяльную дошку, прысвечаную дзейнасці ў Беларусі гуманітарнай місіі ААН, і памяць пра тое, як нам дапамагалі жыццём і падняццям у складаны час, нарэшце справядліва была вернута.

А помніц сапраўды ёсць што, хоць у Беларусі місія ЮНРРА працавала крыху больш за год (у 1946 — 1947), а ў яе склад уваходзіла ўсяго 15 чалавек. Яны здолелі размеркаваць гуманітарную дапамогу Беларусі на суму 61 млн долараў.

Дагавор аб стварэнні Місіі ААН ЮНРРА (UNRRA — United Nations Relief and Rehabilitation Administration) быў падпісаны ў лістапада 1943 года ў Вашынгтоне прадстаўнікамі 44 дзяржаў — удзельніц антыгітлераўскай кааліцыі, каб аказваць эканамічную і гуманітарную дапамогу краінам Еўропы, якія пацярпелі падчас вайны. Гэта была першая буйная міжнародная гуманітарная арганізацыя ў вывазленні ад фашызму свеце, асноўным донарам якой выступалі ЗША. У задачы ЮНРРА ўваходзіла аказанне пасляваеннай эканамічнай дапамогі, рэпа-трыцыя і дапамога бежанцам.

«Гэта было прадстаўніцтва ААН, аднак можна сказаць, што менавіта дзякуючы ЗША, швед-расійскі амерыканскага народа, які выдаткаваў падтрымку ў памеры 60 млн долараў для аднаўлення Беларусі, вельмі многае ўдалося тады зрабіць. Гэта была канкрэтная дапамога — прадукты харчавання, адзенне, насенне для сельскай гаспадаркі», — адзначае рэзідэнт-каардынатар ААН / прадстаўнік ПРААН / у Беларусі Санака САМАРАСІНХА.

Пагадненне аб пастаўках дапамогі ў Беларусь было падпісана ў Вашынгтоне ў снежні 1945 года. Вось вытрымка з яго: «Адміністрацыя будзе старацца ў межах яе рэсурсаў набыць да 1 ліпеня 1946 г. прадметы дапамогі і аднаўлення, каб задаволіць зыяўку Беларускай ССР аб дапамозе на суму ў 61 млн амерыканскіх долараў і, пры ўмове наўняшчасці транспарту, даставіць у

Беларускую ССР такія прадметы так хутка, як яны будуць у наўняшчасці ў адпаведнасці з палітыкай савета ЮНРРА».

Па заяўках беларускага ўрада прамым прызначэннем у Беларусь праз парты Адэсы, Ленінграда і Мурманска паступалі па лініі ЮНРРА грузы з Аўстраліі, Вялікабрытаніі, Канады, ЗША, Францыі і іншых краін для аднаўлення разбуранай эканомікі. Толькі прадуктаў харчавання па лініі гуманітарнай дапамогі было завезена звыш 100 тысяч тон. Апроч прадуктаў і адзення, у Беларусь з Амерыкі прыходзілі медыцынскія рэпараты, прамысловае абсталяванне, дарожная тэхніка, сыравіна...

Дзякуючы гуманітарнай дапамозе ў Мінску быў адкрыты і аснашчаны пеніцылінавы завод (цяпер ААТ «Белмедпрэпараты»), а беларуская спецыялісты былі накіраваны ў Канаду для вывучэння тэхналогіі вытворчасці гэтага антыбіётыка. Значная частка прадуктаў накіроўвалася ў дзіцячыя дэталі, бальніцы і дамы для інвалідаў.

За час працы місія ўзначальвалі на чарзе тры амерыканцы. Апошні, Тэадор Уолер, спачатку быў намеснікам кіраўніка місіі ЮНРРА ў БССР, а з 1947 года стаў кіраўніком. Гэта яго жонка

Рут Уолер памерла 4 жніўня 1946 года ў Мінску ад хваробы, якая развілася пасля таго, як жанчына выратавала дзяцей, што тунулі ў возеры. Вельчыць саму Рут не ўдалося, пахавалі амерыканку на сталічскіх Вайсковых могілках.

Дуёгія гады ў Беларусі дзейнасць ЮНРРА замоўчвалася. У студзені 1946 года, за два месяцы да прыезду місіі ў Мінск, была прынята спецыяльная пастанова, у якой гаварылася: «Адказным партыйным савецкім работнікам забараняецца ў сваіх дачках і гутарках прыводзіць якія-небудзь лічбы па пастаўках ЮНРРА і спасылацца на пытанні дапамогі з боку ЮНРРА».

Нават у пазнейшыя гады, калі ў СМІ раз-пораз распавядалі аб міжнароднай дапамозе ў рамках праграмы ленд-ліз, аб гуманітарнай дзейнасці ЮНРРА па-рапейшаму не згадвалі. Але людзі старэйшага пакалення добра памятаюць амерыканскія пасылкі з прадуктамі, адзеннем і лекамі. Не менш важнымі за іх былі цёплыя чалавечыя адносіны і клопат, разуменне таго, што падчас страшнай пасляваеннай разрухі хтосьці камусьці можа быць патрэбным.

Дзяіна СЕРАДЗЮК. seradzyuk@zviazda.by

З выставы абласнога краязнаўчага музея.

Відаць, многія ўжо прачыталі ў сёння, як у Баранавічках жанчыну пазбавілі бацькоўскіх правоў за тое, што днямі праседжала за камп'ютарам і наогул не звачала на сваё дзіця. Маладая, здаровая, яна не думала ісці працаваць, не перажывала, як усё маці, за вучобу, паводзіны, камфорт свайго дзіцяці ў школьным калектыве, не строіла планаў на яго будучыню. З ранку яна садзілася за «комп», прыхапіўшы кавы і чыпсаў, і «завісала» днямі ў інтэрнэце.

Спачатку на нездаровую сітуацыю ў сям'і звярнулі ўвагу ў школе, потым падключыліся органы апекі. Першы раз малада забралі ў прытулак, а ёй далі час на выпраўленне. Але яна і не думала выпраўляцца, ёй і так было добра. Яна працягвала віртуальнае жыццё, не разгучы на яго рэальныя праявы. Тады суд прыняў рашэнне пазбавіць жанчыну бацькоўскіх правоў, а дзіця ўмясцілі ў прыёмную сям'ю. Кажуць, што гэта першы выпадак, калі бацькоўскіх правоў пазбавляюць не па г'яні і асацыяльнай паво-

ЯШЧЭ АДЗІН ЗНАК БЯДЫ

дзіны, а за кам'ютарную залежнасць. Першы, але, відаць, не апошні. Бо такіх людзей, якія адгароджваюць сябе ад рэальнага свету віртуальным, з кожным днём становіцца болей. У тым жа Баранавіцкім раёне, у пасёлку за дзесяць кіламетраў ад горада, жыве 35-гадовы мужчына, які праводзіць увесь час ля манітора. А бацькі-пенсіянеры, якія ўсё жыццё працавалі, ужо змірыліся. Яны ўтрымліваюць яго, даглядаюць, нібы хворага. Што будзе рабіць, калі іх не стане?

Але названая прыклада — крайнасці. Не менш небяспечным становяцца паводзіны людзей, якія знешне выглядаюць вельмі прыстойнымі сямейнікамі, ходзяць на працу, маюць дзіцяці... Летась у бальніцы 60-гадовага суседака па палатце расказала мне пра сапраўдную бяду сваёй дачкі. Апошняя жыве ў райцэнтры недалёка ад Брэста. Знаёмыя, суседзі, іншыя родзічы лічаць яе сям'ю амаль узорнай. Старэйшы сын ходзіць у школу, маладшы — у садок. Муж працуе электрыкам, не п'е, не курыць. Жывуць у прыватным доме з маці мужа. Ранкам ён ідзе на працу. Пасля п'яці вечара прыходзіць, перадываецца, умываецца, ёсць і садзіцца за камп'ю-

тар. Гэта ўвесь распарадак дня галавы сям'і. Калі яна просіць зрабіць што-небудзь па гаспадарцы, за сына заступаецца маці: ён стамаўся на рабоце, няхай адпачывае. Ды тое палова яе бяды, яна з гэтым амаль змірылася. Самае страшнае, што услед за бацькам да гульты прызычаліся дзеці. Большы амаль не робіць хатніх заданняў, не бывае на вуліцы, не высыпаецца, бо сядзіць за гульнівай дапазна. Настаўніца даўно ўказвае на няправільнае выхаванне вучня пачатковай школы. Яна ж увесь час просіць мужа, каб паўплываў на сына, хаця ён баганяў яго спаць сваёчасова. Ён толькі адмахваецца: цяпер усё дзеці такія. Пра малада наогул муж і яго маці не хочучь гаварыць: няхай сядзіць у сваіх дзіцячых гульніах, хоць не зміннае.

Дзеці даўно засвоілі, што слухацца лепш бацьку, чым маці: ён жа ўсё дазваляе. Калі ў яго здаюць нервы, яна пачынае крычаць, выключаць камп'ютары, сваяроў называе яе істырчыкай. Старэйшая гаспадыня даводзіць нявестцы, што ў яе нармальна сям'я, а яна яшчэ нечага хоча: «Ён жа не п'е, цябе не б'е. А дзеці: якая розніца, як яны гуляюць, дома ці на вуліцы?»

Святлана ЯСКЕВІЧ. yackevich@zviazda.by

Нефармат

Будзь у курсе!

СОМ І СІГ — ПАД ЗАБОРОНАЙ

З 1 лістапада ў краіне ўвядзіцца забарона на вылаў звычайнага сома.

— Яна працягнуецца пяць месяцаў і скончыцца 31 сакавіка наступнага года. Захад абумоўлены неабходнасцю аховы гэтага віду ў халодны перыяд, калі сом залягае ў зімовыя ямы і робіцца лёгкай здабычай для браконьераў, якія выкарыстоўваюць для яго лоўлі колючыя прылады. Сума пакрыцця шкоды ў выпадку незаконнай здабычы адной асобіны сома ў забаронены перыяд складае 2 мільёны 160 тысяч рублёў, — распавядае прэс-сакратар Дзяржаўнай інспекцыі аховы жывёльнага і расліннага свету пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь Вольга ГРАМОВІЧ.

З 1 лістапада таксама наступае забарона на лоўню чудскага сіга. Дзейнічае яна будзе да 15 снежня, паколькі цягам гэтых паўтара месяца сіг ідзе на нераст. Сума пакрыцця шкоды ў выпадку незаконнай здабычы адной асобіны рыбіны гэтага віду ў забаронены перыяд складае 1 мільён 620 тысяч рублёў.

Сяргеі РАСОЛЫКА. rs@zviazda.by

Смесны праект газеты «Звязда» і Міністэрства ўнутраных спраў

ФАРПОСТ СПАКОО

№ 10 (18)

Навіны 102

СПРАВА СЯМЕЙНАЯ

У Бабруйску адбыўся фінал рэспубліканскай акцыі Міністэрства ўнутраных спраў «Сям'я! Служым разам!».

Гэтая акцыя ўжо стала традыцыйнай, а таму кожнае падраздзяленне беларускай міліцыі зацікаўлена прадставіць сябе на ім годна і арыганальна. Менавіта таму ў жніўні і верасні па ўсёй краіне прайшлі адборачныя этапы, пераможцы якіх — усяго 13 сем'яў — і выступілі ў фінале.

Сям'я неабходна кожнаму чалавеку, — адзначыў генерал-маёр міліцыі **Аляксандр КОБРУСЕУ**, намеснік міністра ўнутраных спраў. — Асабліва гэта адчуваецца пасля напружаных будняў, калі важным з'яўляецца клопат і ўвага родных, якія ставяцца з павагай і ўсяляк падтрымліваюць нас. На жаль, з прынцыпальнай спецыфікі службы ў нас часцінка не атрымліваецца надаць неабходную ўвагу

сваім родным, правесці выхадны ў сямейным коле. Таму сёння цудоўна быць разам з дарагімі для нас людзьмі.

Фіналістам уручылі дыпламы, прызы. Акрамя таго, прайшоў кон-

курс дзіцячага малюнка, у якім удзельнічалі 13 найлепшых работ дзяцей праваахоўнікаў. Адзначылі і шматдзетныя маці, якіх узнагародзілі каштоўнымі падарункамі

Дзеці — наша багацце, якое, на жаль, вельмі лёгка страціць. Неабавязкова псаваць з ім стасункі. Можна проста не цікавіцца іх справамі, а ў пэўны момант, што самае страшнае, пачуць ад міліцыянера, што ваша дзіця здзейсніла крадзеж альбо захоўвала і распаўсюджвала наркатыкі. І падобных выпадкаў у нас хапае. Толькі за апошнія 9 месяцаў зафіксаваны прырост у незаконным абарачэнні наркатыкаў, у хуліганствах, якія здзяйснялі падлеткі.

СПАЙСЫ ЗАСТАЮЦА Ў ЛІДАРАХ

Непаўналетнія сапраўды сталі часцей уцягвацца ў наркагандалю. Нас гэта вельмі хвалюе, — кажа **начальнік аддзела арганізацыі работ і інспекцыі па справах непаўналетніх упраўлення прафілактыкі МУС Віталь ЯНЧЫН**. — Тут тэмпы росту даволі сур'ёзныя. Мы самі прапанавалі знізіць узроставаму планку адказнасці за збыт з 16 да 14 гадоў. І ўжо маем выпадкі, калі да крмінальнай адказнасці прыцягваліся 15-гадовыя падлеткі. Прычым супрацоўнікі міліцыі затрымліваюць шмат тых, хто пападаецца з наркатыкамі паўторна. Гэта сведчыць аб тым, што ў разглядаемых асродках уцягваецца ўсё менш і менш людзей. Чым менш удзельнічаюць, тым менш злачынстваў.

Ці праўда, што ў пытанні незаконнага абарачэння наркатыкаў найбольш праблемнымі сярод навучальных устаноў з'яўляюцца сярэднія спецыяльныя?

Так, ліцэі і каледжы займаюць вядучыя месцы ў падобным сумным спісе. І мы заўжылі паўтараем, што на пачатку вучэбнага года многія вырываюцца з-пад бацькоўскай апекі, пераездваюць у іншыя населеныя пункты, нечакана атрымліваюць самастойнасць, да якой

бываюць проста непадрыхтаванымі. Але і празмерная апека тут таксама не дапамагае. Толькі правільнае выхаванне. Калі ў сям'і было ўсё добра, шчыра, праблем з дзецьмі быць не павінна.

Большасць падобных злачынстваў здзяйсняюць, напэўна, у гарадах?

Кожнае тэрыторыя злачынства, звязанае з абарачэннем наркатыкаў з удзелам непаўналетніх, здзяйсняюць у Мінску, у Гродзенскай вобласці — кожнае пятае. І гэта таксама даволі высокі паказчык. Але такія выпадкі характэрны не толькі для гарадоў. Некалькі гадоў таму нарказлачынствы з удзелам падлеткаў пачалі фіксавацца і ў сельскай мясцовасці. Да ступнасць набыцця з дапамогай інтэрнэту прываблівае многіх. Гэтыя каналы, безумоўна, перакрываюцца міліцыяй, аднак, тым не менш, падлетку з усім няцэпкам прыехаць у любы буйны населены пункт і забраць «закладку». Тым больш з электроннымі грашыма зараз умяоць карыстацца ўсе.

Даведачна

МУС разам з зацікаўленымі органамі распрацаваны і рыхтуецца да накіравання ў Палату прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу праект закона «Аб унясенні паўняўняў і змяненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях папярэджання п'анства, безнагляднасці і правапарушэнняў непаўналетніх». Яго асноўная мэта — удасканаленне мер па перавыхаванні непаўналетніх, якія канфлітуюць з законам, а таксама пашырэнне магчымасці вяртання такіх падлеткаў да нармальнага жыцця.

Улікам сучасныя рэаліі плануецца сістэматызаваць і канкрэтызаваць парадак і ўмовы правядзення індывідуальнай прафілактычнай работы з непаўналетнімі, парадак дзейнасці зацікаўленых па прафілактыцы безнагляднасці і правапарушэнняў падлеткаў.

СПАЙСЫ ЯШЧЭ ЗАСТАЮЦА Ў ЛІДАРАХ?

— Так, і за апошні год у плане запатрабаванасці нічога не змянілася. Былі факты, калі падлеткі касілі і сушылі каноплю, атрымлівалі пасля марыхуану, але падобныя выпадкі ў агульнай статыстыцы адзінаквыя.

Рэіды дапамагаюць у канфіскацыі наркатыкаў?

— Адназначна. Нічога ў жаданых падлеткаў не мяняецца. Многія па-ранейшаму спрабуюць распаўсюдзіць наркатыкі на дыскатакках, і мы падключаем нашы прафілактычныя службы для ўдзелу ў рэйдавых мерапрыемствах.

«ЧАСТА ДА ЦЯЖКІХ ЗЛАЧЫНСТВАЎ ПРЫВОДЗІЦЬ НЕЧАКАНАЯ ЎСПЫШКА АГРЭСІІ»

Сёлета падлеткі здзейснілі чатыры забойствы, — працягвае размову **Віталь Алегавіч**. — Гэта ў два разы менш, чым летась, аднак у нас яшчэ не было года, каб непаўналетнія не былі замешаны ў асабліва цяжкіх злачынствах. Гэта трагедыя, такое злачынства выклікае грамадскі рэзананс. Але ў кожным выпадку трэба разбірацца асобна, аналізаваць прычыны. Падобная паглыбленая праверка ў нас праводзіцца па кожным асабліва цяжкім злачынстве. У тым ліку гледзім, ці ёсць віна нашых супрацоўнікаў, якія маглі

дзесьці непрацаваць у прафілактыцы. У дачынненні да іх таксама прымаюць меры. Даволі часта да падобнага злачынства прыводзіць неспадзяваная ўспышка агрэсіі, якую далёка не заўсёды можна растлумачыць.

Галоўнай праблемай працягвае заставацца распаўсюджванне наркатыкаў і хуліганства?

— І крадзяжы. У агульнай структуры правапарушэнняў яны дамінуюць разам з махлярствам. Крадзь па-ранейшаму веласіпеды, запчасткі, тэлефоны грошы, прадукты. Многіх на крадзеж альбо на збыт наркатыкаў падштурхоўвае жаданне валодаць больш сучасным тэлефонам. Здзіўляюць 11-12-гадовыя дзяўчаты, якія маюць смартфон за 8 мільёнаў рублёў, а хочуць мець той, які каштуе 18. Некаторыя бацькі купіць падобную ўдароў «цацку» не могуць, і яны пачынаюць шукаць незаконныя шляхі, каб атрымаць грошы і набыць тэлефон.

Непаўналетнія займаюцца працытуеццай?

Падобная праблема цяпер не актуальна. А вось пытанне педафіліі стаіць востра. Многія дарослыя пад выглядам равеннікаў падманым шляхам атрымліваюць ад дзяцей эратычныя фотаздымкі, а ўжо пасля шантажыруюць, кажучы, што распаўсюдзіць іх, сціхаюць да дзеяння сексуальнага характару. Многія становяцца ахвярамі па няведанні, праз глупства. І гэта таксама бяда, з якой нам трэба змагацца. У гэтай праблеме мне бачыцца рэзерв для нашай прафілактычнай дзейнасці.

Пакаранне праз 20 гадоў

Міліцыя затрымала грамадзяніна Расіі, які знаходзіўся ў міждзяржаўным вышуку за забойства ў 1995 годзе.

Як паведамілі ва ўпраўленні інфармацыі і грамадскіх сувязяў МУС Рэспублікі Беларусь, гаворка ідзе пра мужчыну, які ў стане алкагольнага ап'янення ў пасёлку Ерміш, што на Разанскай, нажом забіў мясцовага жыхара. У кастрычніку ў Галоўнае ўпраўленне крмінальнага вышуку нашага права-

ахоўнага ведамства паступілі звесткі аб тым, што злачынца знаходзіцца на тэрыторыі нашай краіны. Як аказалася, ад правосуддзя ён хаваўся ў Магілёўскай вобласці. У выніку забойцу затрымалі ў Магілёве.

Што цікава, трое яго братоў ужо адбываюць вялікі тэрмін зняволення ў Расіі. Цяпер настала і яго чарга. Пракуратура вырашае пытанне аб экстрадыцыі злачынцы ў Расійскую Федэрацыю.

АПЕРАЦЫЯ «ЭВАКУАЦЫЯ»

Карэспандэнты «Звязды» выправіліся ў рэйд супраць парушальнікаў правіл паркоўкі

Часам здаецца, што прыпаркаваныя легкавыя аўтамабілі ў апошні час літаральна акупіравалі горад. Став�ць іх кіроўцы нярэдка абы-як, адгаворваючыся недахопам месцаў ці нежаданнем плаціць за паркоўку. Праўда, не зважаючы на тое, што іншыя праз гэта церпяць нязручнасці ці ўвогуле рызыкуюць жыццём. Паспрабуем, напрыклад, своечасова заўважыць школьніка, які выходзіць на «зебру» з-за прыпаркаванага ўпрытык да яе пазадарожніка.

Менавіта таму ў ДАІ вырашылі ўзяць пад асобны кантроль кіроўцаў, якія паркуюць свой транспарт не па правілах. У рэйды пастаянна адпраўляюцца эвакуатары, асабліва ў цёмны час сутак, калі банчасць на дарогах яшчэ больш зважэацца.

«Спрут» на вуліцах сталіцы

Наш вечаровы маршрут пачынаецца ад штрафстанкі ДАІ Цэнтральнага раёна. Па дарозе здзіўляюся, як кіроўца габарытнага эвакуатара ўпэўнена праязджае праз вузенькія запаркаваныя двухпалосныя вулачкі ў спальным раёне.

— Насамроч, я на эвакуатары працую не так даўно, каля двух месяцаў. А раней даводзілася вадзіць і большыя аўто, — усміхаецца Дзмітрый.

Пакруціўшыся па вузкіх вулічках колішняга Татарскай слабады, знаходзім першую «ахяру». Наўпрост на тратуары вуліцы Гвардзейскай прыпаркаваны белы пазадарожнік «Аўдзі».

— Будзем эвакуаваць, — гаворыць інспектар ДПС Цэнтральнага раёна Мінска лейтэнант міліцыі **Артур МІХАЛЕВІЧ**. — Але, вядома ж, спярша паглядзім, што там ды ж.

Перш чым кіроўца эвакуатара прыладжае на колы аўто магнутыя таўшчэзныя лапы, інспектар заглядае ўнутр машыны. Там не павінна быць ні людзей, ні хатніх жывёл. Потым у ход ідзе фотакamera смартфона: гэта патрэбна для таго, каб засведчыць сам факт няправільнай паркоўкі. Пакуль Дзмітрый чапляе аўто за колы, інспектар хуценька афармляе пратакол. Панятым становяцца выпадковы мінак і аўтар гэтых

янку. Інспектар у гэты час перадае дзяжурнаму звесткі аб марцы і дзяржаўным нумары аўтамабіля. Зараз там будуць высвятляць асобу парушальніка і вышукваць яго, каб запрасіць па «ластаўку» на штраф-станкуну...

Але адбываецца так не заўжды. Напрыклад, аўто масай, большай за 3 з паловай тоны (скажам, грузавік), на эвакуатар пагрузіць немагчыма. Пры такім раскладзе на колы ставяцца блакіратары, якія самому не знаць.

Дзесьці ў палове выпадкаў бывае так, што, як толькі сабраліся грузіць аўтамабіль на эвакуатар, з'яўляецца яго ўладальнік. А здараецца, што кіроўца спазняецца літаральна на некалькі хвілін, перш чым яго «ластаўку» забяруць на штраф-станкуну. Вось за гадзінку да таго, як сустрэліся з вамі, выяжджалі ў раён развязаць на другім кальці, адкуль вярнуліся з «уловам». Нешта падказвае, што гаспадар гэтай машыны ўжо на месцы.

Кіроўца эвакуатара роўнянька ставіць белую «Аўдзі» на паркоўку. Між іншым, месцы для «санкцыяных» аўто тут пазначаны спецыяльнай чырвонай рыскай. А мы накіроўваемся ў памяшканне вартуніка, дзе гэтым былі апісаны. Праз пару гадзін прыходзіць на штрафную станкуну жанчына і кажа, што аднаго пашкоджання ў аўтамабіля не было. Выклікалі следча-аператывную групу. Апыталі яе і высветлілася, што такія праблемы з аўто ўзніклі яшчэ да нас.

Малыя, якія ішлі па вуліцы ў гэты час, разавілі рот — не кожны дзень, пэўна, даводзіцца бачыць, які гіганцы «спрут» уздымае ў неба транспарт... І тут жа адпраўляемся на штраф-ста-

— 180 тысяч за няправільную паркоўку (паколькі гэта першае парушэнне), 430 тысяч за паслугі эвакуатара і 60 тысяч за знаходжанне на штраф-станкуну. Тарыф за першыя суткі пачынае дзейнічаць адразу пасля таго, як мы сюды прывезлі аўтамабіль. Трымайце квітанцыю...

«Хочацца, каб усе кіроўцы пакідалі на лабавым шкле кантакты нумар»

Выклікі эвакуатара адразу па двох наступных адрасах — па асобае бакі праспекта Пераможаў у раёне станцыі метро «Няміга» — аказаліся няспраўджанымі, нягледзячы на моцна запаркаваныя двары. Паўна, за той час, калі мы адвозілі першага «парушальніка» праз пау-

раёна, кіроўца або з'ехаў, або пераставілі свае аўтамабілі на правілах дарожнага руху. Але «хлебны» мясяцна ў інспектара назапашана шмат. І таму мы кіроўца да сталічнай гімназіі №24: наступіла паведамленне, што непадалёк ад яе на злёндай зоне хтосьці прыпаркаваў аўто.

А прыехаўшы туды, убачылі: адразу два аўтамабілі пастаўлены на тратуары так, што перагароджваюць вольны доступ да пешаходнай сцяжыні. Праўда, эвакуатар адразу «парачку» забраць з сабой не можа... Як толькі Saab, да якога тэхніцы было падаробана лямпачэй, узнімаецца над тратуарам, Інтэрнацыянальную вуліцу агалшвае гучны вискат сігналізацыі. «Цікава, ці вернемся сюды яшчэ раз?» — гаворыць інспектар. Не давясло — праз лічаныя хвіліны з рэстарана прыз дарогу выбягае кіроўца другога аўтамабіля. Дзтвацца няма куды: «железны конь» відавочна стаіць не па правілах, побач з ім — інспектар, які ўжо зняў на камеру факт парушэння. І гэта адна важная акалічнасць: літаральна ззаду пачынаецца велізарная платная паркоўка на плошчы Свабоды... Так вось і атрымаўся займальны парадокс: кіроўца хацеў сэкнаміць на станцыі, а ў выніку яго аштрафавалі на большую суму.

акампанент сігналізацыі па праспекце Пераможаў. — І ў першым выпадку, калі мы забіралі «Аўдзі», да вялікай стаянкі па вуліцы Ціміразева прайсці па дварах літаральна некалькі хвілін. А ішчэ было б вельмі добра, а янавала норма, якая рэгламентавала, што кіроўца аўтамабіля мусіць абавязкова пакідаць свой кантакты нумар, напрыклад, на лабавым шкле. Гледзіш, і канфліктныя сітуацыі вырашаліся б хутчэй. Прынцып гуманізму ж ніхто не адмяняў.

За адну змену экіпаж эвакуатара знаходзіць звычайна 5-6 няправільна прыпаркаваных аўтамабіляў. Прыкладна палова з гэтага «улова» трапляецца ў нерат эвакуатара дзякуючы неаб'яжковым жыхарам. Самы ўраджайны час — увечары, калі ўсе прыязджаюць дадому, і ранняй, калі паркуюць аўто каля працы.

— А яшчэ даводзіцца «чысціць» выезды для аўтамабіляў экстранных служб. Вось не так даўно быў у мяне выезд непадалёк адсюль, да цэнтры «Маці і дзіця». Нам паведамілі, што чыёсці аўто прыпаркавана так, што карта «хуткай» не можа выехаць з гаража! За лічаныя хвіліны мы праблему ліквідавалі.

Валяр'ян ШКЛЕННІК. schklennik@vzavda.by

НА ШТО «ПАЛЮЮЦЬ» ДАМУШНІКІ?

Нягледзячы на тое, што кватэрных крадзяжоў становіцца менш, яны ўсё роўна застаюцца адной з вострых праблем для праваахоўнікаў.

Зладзеі пастаянна ўдасканальваюць свае навыкі і спосабы пранікнення ў кватэры, — расказвае падпалкоўнік міліцыі **Сяргей НОВІКАУ**, намеснік начальніка аддзела Дэпартамента аховы Савецкага раёна г. Мінска. — Яны выкарыстоўваюць сучасную тэхніку, радыё і мабільную сувязь, бываюць і вырабляюць інструменты, якія спецыяльна падрыхтавалі для ўскрыцця дзвярэй і запорных прылад.

Аператыўныя зводкі сведчаць, што прадметам замахаў становіцца ўсё што заўгодна: ад адной тысячы беларускіх рублёў, каструляў, прадуктаў харчавання, вопраткі да дарагой камп'ютарнай тэхнікі і відэатэхнікі, ювелірных упрыгожанняў. — Час, калі крапі бытавую, гуруцкую тэхніку, мінуў, — заўважае Сяргей Новікаў. — Кваліфікаваныя зладзеі-дамушнікі дзейнічаюць тады, калі жылцы ў кватэрах адсутнічаюць. Ва ўсіх выпадках перад пранікненнем у жылло злачынцы яго «празываюць»: праз дамафон альбо ў дзверы, каб пераканацца ў адсутнасці гаспадароў. Таму, калі вы запоздорылі асабліва ўвагу з боку незнаёмцаў, не лішнім будзе паведаміць аб гэтым у органы ўнутраных спраў.

Значнай праблемай застаюцца крадзяжы, здзейсненыя шляхам свабоднага доступу. Большасць з іх адбываецца па віне сапраўдных пацярпелых. Калі гаспадар пакідае дзверы адмыкнутымі, ён сам дае згодзе магчымасць бесперашкодна абрабаваць сябе.

Спосабаў трапіць у чужую кватэру шмат. Замкоў, якія нельга ўскрыць, не існуе, — працягвае Сяргей Новікаў. — І лепшага спосабу засцерагчы сваю кватэру, чым устаноўка ахоўнай сігналізацыі, пакуль не вынайшлі. Калі вы заключаеце дагавор на ахову жылля, Дэпартамент аховы МУС РБ бярэ на сябе абавязкі па захаванні вашай маёмасці.

ДАВЕРЛІВАСЦЬ КАШТУЕ ДОРАГА

Пра такіх людзей кажуць, што ў іх няма нічога святога. І сапраўды, як можна так нізка пасці, каб абкрадаць старых? На жаль, падобнае пытанне так і застаецца рытарычным, а колькасць пацярпелых павялічваецца.

Вось з нядаўняга. 78-гадовы жыхар Мінска адправіўся на кірмаш па прадукты. Зрабіўшы пакупкі, паклаў гаманец з грашыма ў кішэню, спакойна накіраваўся да выхаду, як раптоўна ў пераходзе паміж заламі кірмаша сутыкнуўся з незнаёмцам. Неўзабаве мужчына заўважыў, што кашалёк знік.

Пенсіянер звярнуўся ў міліцыю і падчас прагляду запісаў камер відэаназірання апазнаў пазадраванага. Як аказалася, той з паўгадзін сачыў за пенсіянерам. На ішчэце, дзякуючы аператыўна-вышукавым мерапрыемствам зладзея затрымалі. Ім аказаўся афіцыйна беспрацоўны 49-гадовы грамадзянін Грузіі, які пражывае ў адным з пасёлкаў Мінскага раёна.

— Каля 90 працэнтаў злачынстваў, якія здзяйсняюцца ў дачынненні тых, каму ўжо споўнілася 70 гадоў, — крадзяжы, — кажа **Андрэй ПЯТРОВІЧ**, выканаўца абавязкаў начальніка крмінальнага вышуку Цэнтральнага РУУС сталіцы. — Зламыснікі пераважаюць крадзь грошы, кашалькі, мабільныя тэлефоны.

Нядаўна таксама на рынку затрымалі мужчыну, які спрабаваў скрасці ў пажылой жанчыны кашалёк. Яшчэ адзін злачынца здолеў скрасці сумку з грашыма і рэчамі ў яшчэ аднаго наведвальніка кірмаша. — Пажадана, каб людзі трымалі сумкі закрытымі і перад сабой, — раіць Таццяна АБОЗНАЯ, прэс-афіцэр Цэнтральнага РУУС. — Не кладзіце партманетаў, ключоў, мабільны тэлефон і іншыя каштоўныя рэчы ў вонкавыя, зданія кішэні штаноў, поліэтыленавыя пакеты і ў іншыя лёгкія даступныя месцы. Не пакідайце сумак, асаблівых рэчэй на прылаўках гандлёвых радоў падчас прымеркі. Калі вы прайшлі на рынак разам з кімсьці, папрасіце яго папільнаваць рэчы. Пры разліку з прадаўцом не даставіце ўсіх грошай, каб не прыцягваць увагу зламшынікаў. Не кладзіце пластыкавыя карткі і даступныя месцах. Не запісвайце на іх ПІН-код і не давайце яго іншым людзям. Стараіцеся пазбягаць месцаў, дзе вашу ўвагу могуць адцягнуць спрэчкі, скандалы. Калі вы атрымліваеце пенсію, старайцеся пералічваць грошы незаўважна ад атакатых, а калі выходзіце з пошты, не кантактуеце з незнаёмцамі. Даверлівасць можа дарага каштаваць.

Матэрыялы паласы падрыхтаваў Тарас ШЧЫРЫ. taras@vzavda.by

ДЗЕЛЯ ТОНУСУ

СПЕКТАКЛІ ЯК СЕАНСЫ ПСІХАТЭРАПІІ

Мы ўсе жывыя людзі, але бываем, што забываемся пра гэта. Нагадваюць творцы, якія ўмеюць дастаць тое жывое, што носім глыбока. Амаль месяц гэта рабілі тэатры, якія прыязджалі да нас з-за мяжы. Рабілі тое, чым павінен, па сутнасці, займацца айчыны тэатр. Але і яму часам трэба пра тое нагадваць. Дзеля чаго і патрэбны гэты фестываль.

Можна хадзіць у тэатр, каб расслабіцца, магчыма, большасць так і робіць. Але ў час, калі забавы прапаноўваюцца на кожным кроку і з кожнага праса, вольны вечар у тэатры я гатова праводзіць дзеля размовы. Гэта можа быць размова іншых з табой, калі са сцэны ў залу ідуць думкі, энергія. Ці размовы можа весці потым кожны сам-насам, імкнучыся зразумець, што ж так закруціла, ўзрушыла ці перавярнула. Міжнародная праграма тэатральнага фестывалю «ТЭАРТ» сёлета паказала розны тэатр, які ствараецца ў розных сучасных формах і імкнецца гаварыць з людзьмі пра тое, што важна для іх сёння: дзесьці ціха і пяшчотна, недзе — халодна і рацыянальна дзеля дакладнасці, дзесьці тонка, паўнамёкамі, са слязімі альбо гучна, амаль на крыку, пасля якога хочацца змяніць свет, але спачатку сябе, калі нешта лепш адчуць ці зразумець.

1. Тэатр як жыццё. Ён можа ілюстраваць лёс чалавека, сям'і ці краіны — распаўвае гісторыю, за якой сочыш як глядаць. Такі тэатр нам добра знаёмы: тут раскручваецца драма, ёсць выразная сюжэтная лінія, ідзе супрацьстаяне характараў. Як у спектаклі «Жыццё і лёс», створаным Львом Додзіным паводле рамана Васіля Гросмана. Сам факт прыезду знакамітага расійскага рэжысёра разам з пецярбургскім Акадэмічным малым драматычным тэатрам — тэатрам Еўропы ў Мінск — адметны, фактычна сенсацыя. Рэжысёр — уладальнік «Залатой маскі», але ў Мінск прывёз пастаноўку 2007 года. Напэўна, таму што тэма ў Беларусі зразумелая: ідзе вайна, у юўрэйскім гета мама піша ліст сыну, навукоўцу, распрацоўка якога можа наблізіць перамогу. Але гэта толькі адзін пласт, адна лінія з тых, што ўдалося паказаць рэжысёру, які сам рабіў п'есу паводле рамана. І ў гэтай п'есе ёсць некалькі паралельных прастораў, дзе дзеянне развіваецца адначасова, толькі ў розных сістэмах: змяняюцца фашысцкія лагеры на сцэне змяняюцца сталінскімі лагернікамі, сярод якіх шмат калег галоўнага героя акадэміка Штурма. Сцэны мяняюцца павольна і пластычна, перацякаючы адна ў адну, што ілюструе думку пра дзвалваццю паняцця «жыццё чалавека» ў таталітарных сістэмах. На фоне гэтых карцін распаўваецца гісторыя персанальнага выбару чалавека і навукоўца, з радасцімі і каханнем (у тым ліку інтымным з асаблівымі дэталімі ваеннага часу). Спектакль, дзе раскрыццё псіхалогіі герояў з'яўляецца задачай артыстаў, нашых глядачоў краўду: авацыі, кветкі.

Пастаноўкі такога тыпу паказваюць тэатр традыцыйны (яму аддана большасць беларускіх рэпертуры тэатраў). Іншая справа, як гэта зроблена і дзеля чаго. Ёсць тэмы, актуальнасць якіх не змяняецца, хоць і прайшло больш за 50 гадоў з часоў напісання рамана-эпапеі. Але ж нішто не забыта. І эпічны тэатр таксама працягвае сваё паспяховае існаванне.

2. Класіка назаўсёды. У ёй ёсць тое ўніверсальнае, што не губляецца ў часе. Закручаная інтрыга ці вельмі чалавечая тэма, характары і сітуацыі, якія могуць прагравацца ў кожную эпоху на новым узроўні, мяняюцца толькі антураж, дэталі, сутнасць тая ж. Падкрэсліць гэтую ўніверсальную сутнасць, зрабіць яе пазнавальнай і пад-

весці чалавека да высюў — гэта яшчэ адзін кірунак сучаснага тэатра. Тут галоўнае — знайсці форму, якая б найбольш выразна ілюстравала думку ці эфектна магла прадставіць вядомае і даўняе актуальным. Сёлета адразу некалькі замежных спектакляў пазнаемлі з героямі, якіх ты нібыта ведаў, але цяжка было іх пазнаць. Але і тут важна: як і дзеля чаго з імі знаёміцца наноў. Адна справа, калі пышныя строі эпохі Адраджэння мяняюцца на сучасныя паліто, як у пастаноўцы паводле Шэкспіра Тбіліскага акадэмічнага тэатра імя Катэ Марджаншвілі. Самае цікавае тут для нас — зразумець, што няма нічога немагчымага ў гэтым плане і для тэатра акадэмічнага. Ці вось яшчэ пра асучасніванне падкрэсліваецца сама сітуацыя (яе жыццёвасць) — тут п'есы Алесандра Астроўскага аднолькава зразумелыя што ў Расіі, што ў Венгрыі («Даходнае месца» тэатра «ТАР» з Будапешта).

Здавалася мне, што і пушкінскага «Яўгена Анегіна» я ведала добра — як рамана, так і героя. Але рэжысёр Цімафей Кулябін раскрывае мне іншага «Анегіна». Менавіта такую назву атрымаў яго спектакль у Нова-сібірскай дзяржаўнай тэатры «Чырвоны факел». Таму што Анегіна (таго, вядомага) не пазнаць. Сучасны, са сталінчым лоскам і ладам жыцця чалавек, пакой якога напоўнены тэхнікай, ён мяняе дзючач (як жа ўсё аднолькава, надакучвае), едзе ў вёску —

Класіка — гэта нагода да інтэрактыву. Калі цябе прымушаюць перажыць сітуацыю разам з героямі, наўмысна ўцягваюць у яе, калі глядач разумее: гэта і я зараз раблю выбар, вырашаю чыйсьці лёс, адказваю на пытанне, зададзенае мне. Гэтага дамогся вядомы нямецкі рэжысёр Томас Астэрмаер у спектаклі «Вораг народа» паводле Генрыка Ібсэна. П'еса была напісана больш за 100 гадоў таму — драматычны твор, у якім доктар Стокман адстойвае сваю прынцыповую пазіцыю наконтак якасці вады, што лічыцца лячэбнай. Для горада — катастрофа, бо ў бюджэт ідуць даходы ад курортнікаў. Такая вось сітуацыя выбару, калі цывілізацыя з развіццём набывае ўсё больш і больш. І што выдумляець, калі ў Ібсэна ўжо сказана пра гэта? Астэрмаер пераносіць яе ў наш час, але робіць яшчэ і ўмоўнай: што ў Нарвегіі, што ў Германіі, што ў Беларусі жыхарам дадзена права вынесці свай прыватны доктар. Артысты сыходзяць у залу. Стокман застаецца на трыбуне і даносіць сваю пазіцыю. Ці патрэбны такі герой, занадта прынцыповы, у той сітуацыі, калі людзям трэба праста жыць? Гледзчы ў зале маюць права выказання. І гавораць, гавораць, гавораць. Набалела...

3. Аўтарскія формы. Тэатр нашага часу, які вырас з класічных п'ес, робіць рэверансы ў бок вялікіх аўтараў. Цытуе, выбірае эпізоды, каб данесці ўсё ж сваю думку,

«Ружык» ад «DAKH DOUGHTERS BAND».

дзеля разнастайнасці. Бачыць дзючачыну, не для дыскаці і гламурных вечарынак... Не, усё тут паводле Пушкіна. Самога Пушкіна мала. Тое, што можна не агучаць словамі, — апущана, тое, што можна паказаць вобразна, — паказана, тое, што можна праілюстравана дакладна, — таксама мае месца. Усё вельмі рацыянальна, пралічана. І халодна. Ажно да дэжыўкаў. Калі разам з Таццянай піша ліст, складаючы аркушы ў камяк пацучыць, калі разам з ёй нясець гэты камік і знясілена апускае перад ім на камп'ютарны стол — жудасна ад таго, што ты ўжо ведаеш, чым усё скончыцца. Але ж нават Пушкін не ведаў усаго. Гой герой звалючынаваў. Ён умеа кантрактаваць з іншымі праз камп'ютар, але баіцца жывых пацучыць і адносін. Ці не баіцца? У якой сацыяльнай сетцы ён спасляецца на даследаванні, паводле якіх ніякага каханя няма, а ўсё робіць толькі «хімія»? Гэты цынічны тып можа быць здзіўлены іба новай офіснай Таццянай, якой яна становіцца пасля пераезду ў сталіцу. Спектакль — інтэрпрэтацыя рэжысёра. Той выпадак, калі рацыянальна, халодная форма вельмі працуе на вобраз і сэнс. Прынамсі, да таго, як яго паглядзець, я ставілася да Анегіна ўсё-такі лепш. Такага — баюся: дакладна, забойца.

можа аб'ядноўваць у адну пастаноўку некалькі твораў — і кожны з іх пазнаецца па метафарах, вобразных усабеленнях. Так, які было ў спектаклі Фінцы Паска «Донка» — пасланне Чэхаву», калі сам Антон Паўлавіч з яго таёмнай душой і думкамі, усё яго персанажы, якіх аўтар мог загнаць у незразумелы, неалагічны, даўняны сітуацыі, перасталі існаваць паасобку. Пра рускага драматурга-класіка і яго класічныя п'есы распавялі ў постдраматычным ключы, з кавалкамі тэксту, з гульняй святла і ценю, з пластыкай і акрабяткай, медычнай кушэткай і ложкам у палатце. З душой, якая трапецацца незаўважна, але так адчуваецца.

Вось жа і Піпа Дзельбона з Італіі загадаў пра «Вішнёвы сад» у сваіх «Архідэях» — разважае пра бяскожна розных людзей і гэтым свеце. Тут наогул набор цытат — ад філосафаў да шэкспіраўскага маналога Гамлета. Нарэзка эпізодаў? Нешта пра палітыку, нешта вострасацыяльнае, нешта ад класікаў, ад яе ж, напэўна, спроба прыадкрыць вельмі інтымнае. І нават смерць маці. Сумесь, у якой кожны на нешта зрагае. Вольная форма, якая пакідае поўную свабоду глядачу вырашаць, пра што гэты спектакль. Але такая форма — таксама аўтарскае вызначанне.

Жырандоля

Выпуск № 37 (294)

Вернісажы

АДКРЫЦЦЁ СВЕТУ

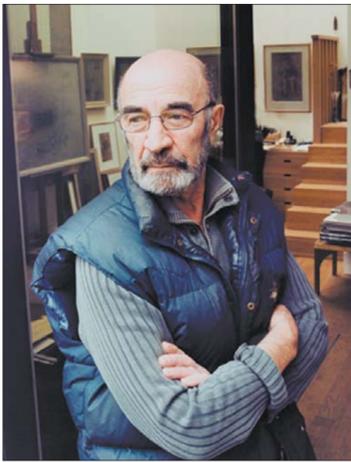
Пра мастака Барыса Забораву распаўвадаюць кнігі

Кнігі сталі галоўнымі героямі выставы, прысвечанай 80-годдзю Барыса Забораву.

Ён адчувае творчасць такіх беларускіх класікаў літаратуры, як Купала і Колас: рабіў ілюстрацыі да іх твораў. Кнігі ў яго жыцці наогул было шмат: на пачатку сваёй творчасці ў Беларусі Барыс Забораў працаваў у галіне кніжнай графікі. Пра гэта нагадалі ў музеі Янкі Купалы на выставе «Цэлы свет мне адкрыт...». Назву выбралі са слоў Купалы, але яна найлепш ілюструе жыццё Барыса Забораву і створана была для таго, каб мастака, які жыве ў Францыі, павіншаваць з 80-годдзем на радзіме.

Беларусь ён пакінуў на пачатку 80-х гадоў мінулага стагоддзя. Але памятаў і насуў у сэрцы, пра што сведчыў асабіста падчас першай пасля эміграцыі выставы яго жывапісу ў Нацыянальным мастацкім музеі. Выстава адкрыла нам зусім іншага творца, з асаблівым сведаччваннем, якое прымушае адлюстроўваць вобразы, якія нібыта выплываюць з памяці. Шмат што ў іх падавалася такім знаёмым... Нездарма ж: як асоба, як мастак Забораў пачынаўся тут. І справа не толькі ў атрыманай адукацыі (першыя ўрокі даў бацька, далей вучыўся ў Мінскім мастацкім вучылішчы, пасля ў Ленінградскім інстытуце жывапісу, скульптуры і архітэктуры імя Рэпіна, у Маскоўскім мастацкім інстытуце імя Сурыкава). І калі вярнуўся ў Мінск, то вельмі хітка стаў сябрам Саюза мастакоў Беларусі. На пачатку 60-х у яго шмат надзей і працы, звязанай у першую чаргу з афармленнем кніг. Не проста афармляе — ён знаёміцца і сабрае з Васілём Быкавым, Уладзімірам Караткевічам, Максімам Танкам, Аркадзем Куляшовым, Рыгорам Барадзіліным і іншымі творцамі. І так адна за адной з'яўляюцца кнігі беларускіх пісьменнікаў з яго ілюстрацыямі. Тая частка творчасці Барыса Забораву, якая засталася тут назаўсёды, на якой трымаўся пакаленні беларускіх чытачоў у савецкі час. Тая яе частка, якая дапамагла лепш зразумець творы Якуба Коласа і Янкі Купалы, Янкі Брыля і Максіма Танка, Ніла Гілевіча, Рыгора Барадзіліна... Як шмат гэтых кніг, можна пабачыць на выставе. І калі яны выходзілі, значыць, у іх былі чытачы. Дзючючы творам Забораву беларускія кнігі адначасова на ўсесаюзных і міжнародных выставках. Іх і цяпер узяць бы, пагартаць — паглядзець, пачытаць — падумаць. І пра тое, што кніга таксама твор мастацтва.

Для Забораву, які пасля ад'езду вельмі крута змяніў творчасць, пераключыўшыся з графікі на жывапіс, кніга ўсё роўна засталася важным культурным сімвалам. Ён стаміўся ад аднастайнасці, хацелі іншай творчасці, асабістай, калі свядомасць нараджае вобразы, памяць трымае, рукі адлюстроўваюць. Але вобраз кнігі ўсё роўна быў з ім, да яго ён звяртаецца ў сваёй іншай творчасці. Напрыклад, адна з яго выстаў у Парыжы мела назву «Кнігі». І яшчэ яго думкі адлюстраваны ў скульптурнай кампазіцыі, прысвечанай «Кнізе і пісьменнасці», якая стаіць у Ізраілі. Але мы маглі бачыць мадэль гэтага манумента ў Мінску, на выставе ў Нацыянальным мастацкім музеі Беларусі ў 2010 годзе. Помнік кнізе, якая рухала развіццё чалавецтва, у Беларусь прывезлі нездарма: адносіны да яе ў Барыса Забораву менавіта адсюль, гэта тая

частка беларускай культуры, праз якую прасцей зразумець далучанасць нашага народа да культуры сусветнай. І яшчэ праз асоб, якія нясуць вобраз радзімы ў свет.

Гэты вобраз у тых творах, якіх ён хацелі паказаць на радзіме: нібыта са старых зацёртых фотаздымкаў сыходзяць яго героі, натурны, сюжэты. Жывапісны твор «Гумно» з таго часу прысутнічае ў экспазіцыі Нацыянальнага мастацкага музея Беларусі. Для мастака выстава была важнай, на адкрыцці ён прысутнічаў асабіста — пасля столькіх гадоў жыцця ў эміграцыі, пасля таго, як прыйшлося пачынаць з нуля і як чалавеку, і як творцу, ён вярнуўся тады шчырым і адкрытым, сваім.

На радзіме пра яго не забываліся, былі людзі, якія стараліся, каб сувязь не гублялася, і нагадалі: Забораў — наш чалавек у Парыжы. З такой думкай у сярэдзіне 90-х быў створаны фільм Валерыя Рубінчыка «Барыс Забораў. Мастак». Яго арганізатары паказалі да закрыцця выставы, з удзелам аўтара сцэнарыя, мастацтвазнаўцы Веры Савінай. На жаль, выстава не працягла. Але цудоўная сама ідэя паказаць таго, беларускага Забораву, без якога не было б сусветна вядомага мастака. Не было б — без яго ілюстрацый да класікі сусветнай літаратуры: твораў Шэкспіра, Уальфа, Даўстаўскага, Пушкіна... Больш за 200 літаратурных твораў ён увасобіў у мастацкіх вобразах. Найбольш з іх — у Беларусі. І аказваецца, ёсць у нашай краіне яшчэ працы Забораву, створаныя ў тэхніцы лінаграфіі ў 1966 годзе, — «Ілюстрацыі да вершаў Янкі Купалы», якія аўтар перадаў у музей Янкі Купалы. І няхай італьянская галерэя Урсулы ганарыцца тым, што здолела набывць у сваю калекцыю (дорага) твор Барыса Забораву «Аўтапартрэт з мадэллю». Мы можам ганарыцца тым, што нам ён пакінуў штосці ад сэрца. І самае галоўнае: да яго твораў беларускага перыяду можна будзе вяртацца. А з тэмамі з ілюстрацыямі пашукаць.

Ларыса ЦІМОШЫК.
tsimoshyk@zviazda.by

РАСКАЖЫ МНЕ ПРА СЯБЕ МОВАЙ КІНО...

Пра затуманенае ўсведамленне, адчайны пошук арыенціраў, ізычнікую радасць на глебе трагедыі, кантрасты сістэмы, сучасныя павесы, простыя рэчы... выявы нам вобраз свой. У кароткаметражцы «Беларусь якая» маладая настаўніца, што уяўляе краіну шэрагам кніжных штампаў — васьмікамі і зубрамі, — едзе на аўтобусе праз Кастрычніцкую станцыю метро, вуліцу Леніна, плошчу Незалежнасці... Уцягвае назвы, засвойвае колеры і неадчэпныя словы з падручнікаў, карыстаецца прапанаванай сістэмай алужыі і асацыяцый... А слова павіна выйсці за межы навязаных уяўленняў. Фільм Улады Сяньковай і Святланы Сакалоўскай аказаўся побач з іншымі беларускімі карціцамі ў праграме Нацыянальнага конкурсу міжнароднага кінафестывалю «Лістапад». Пытанне кароткаметражкі дакладна карэлюецца з мэтай конкурсу, дарчы, вельмі маладога: ён не проста прэзентуе здольнасці нашых кінематографістаў, але і стварае суцэльную сістэму адлюстравання таго, што нас сёння хвалюе. Мовай кіно.

Нацыянальны конкурс кінафестывалю «Лістапад», што пройдзе з 6 па 13 лістапада, адбудзецца ў другі раз. Здавалася б, пасля мінулага плітнага года, які карыстаўся больш шырокім часавым полем адбору, насычанасць магла не стаць якасцю сёлётнага конкурсу. Але стала. Поўнаметражныя і кароткаметражныя ігры, дакументальныя і анімацыйныя карціны паказваюць нам нас. Некаторыя з праграмных фільмаў, а таксама рэжысёрскія ўдзельніцка чытачам вядомы.

Напрыклад, ужо абмеркаваная меладрама «Салодкае развітанне Веры» Алесандры Бутар, знятая на кінастудыі «Беларусьфільм», стала адным з чатырох ігравых поўнаметражных фільмаў, прадстаўленых у конкурсе, побач з карціцамі «Гараш» Андрэя Курэйчыка, «Фартуна» Івана Маслюкова і «Беларускі псіхалат» Мікіты Лаўрэцака. Паказальна, што ў шэрагу поўнаметражных работ гэта адзіная карціца ад нацыянальнай кінастудыі, астатнія — прадстаўнікі незалежнага кіно. Трагікамедыя «Гараш» пра аўтаспасараў у мінскім раёне Шабаны, прэм'еру якой мы чакалі яшчэ ў верасні. Аўтар зняў яе за свае сродкі і пазіцыянаў яе новаю формай нацыянальнага беларускага кіно. Галоўную ролю ў карціне выканаў саліст гурта «Нейра Дзюбель» Алесандр Кулінковіч.

Камедыіны складнік, толькі ў бок змрочнага, даволі своеасаблівага, сарказму, ёсць і ў карціне «Беларускі псіхалат». Апроч яе, у праграме конкурсу яшчэ два кароткаметражныя фільмы Мікіты Лаўрэцака — «Амерыкан бой» і «Паэзія». На рэжысёра спадзяюцца як на стваральніка ўнікальных кінамоваў, прынамсі прапанаваныя фільмы ўнікальнасць пакінуць бяспрэчнай, а вартасць яе будзе ацэньваць сам глядач.

Нягледзячы на тое, што сярод поўнаметражных фільмаў дзве прэтэнзіі на гумарыстычнае кіно, агульны погляд на праграму пакідае флёр пемістычнасці. Ці лепш сказаць, сюжэты ідуць па шляху фатальнай апакаліпсічнасці, незваротнасці. Чалавек у гэтым і ахвяра, і каталізатар.

Некаторыя карціны выяўляюць аўтарскі патрыятызм, пшчотную, шырую любовь да сваёй зямлі.

Герой карціны «Фартуна» Івана Маслюкова знаходзіцца на шляху пачатку канца. З прычыны слабасці, хісткіх каштоўнасцяў, немагчыма адмовіцца ад лёгкіх эмоцый. Ён жа за гэта і цярпіць, але, вядома ж, не толькі ён. Разбурэнне і самаразбурэнне. Вобраз маладога беларускага мужчыны (не кажу, што тыповы) параўнаецца ў фільме з больш расшучай і моцнай жанчынай. Магчыма, у яе няма выбару. Некаторыя карціны прысвечаны традыцыйнай для беларускага кінематографа тэме Другой сусветнай вайны. Фільм «Сваёкі» Ігара Васільева, зняты па Васілю Быкаву, выяўляе яшчэ адну прыемную якасць беларускага кіно — канцэнтрацыю на чалавеку, яго пацучы, яго рэакцыі, унутранай барацьбе, на яго твары. Гэта вядома і блізкае беларусу гуманістычнасць. Чалавек, якію б пасадзі ў займаў, яго б ролю ні выконваў, якія б учынкні ні рабіў, заўсёды першасны ў параўнанні з сюжэтам. Ён стварае гісторыю, а не гісторыя стварае яго. Абодва сыны ўдавы, якая жыве ў невялікай вёсцы, хочучы сыці

Кароткаметражка «Адны крыві» расказвае пра двух братоў з рознымі поглядамі

ў лес, каб стаць партызанамі. Каб гэтага не здарылася, жанчына замыкае іх у хаце і ідзе па дапамогу да сваяка. А той — паліцэй... Карціна «Марта ніколі не даведаецца» Андрэя Лескіна расказвае пра немца, якому патрэбна аперацыя і які вымушаны карыстацца дапамогай доктара ўўрэйскай нацыянальнасці. З агідай, абразай і нянавісцю.

У конкурсе ўдзельнічае таксама праект «Хранатоп» арт-групы пад кіраўніцтвам Андрэя Кудзіненкі, узнагароджаны галоўным прызам у конкурсе кінаальманахаў «Амнібус» на «Кінашоку». Гэта састанулі фільм, часткі якога здымалі розныя рэжысёры. Насамрэч, ён адзін з нямногіх, што апелююць да найпоўнага этнічнага (культура, нага), беларускага.

Яшчэ адна адзначаная кінафестывалемі стужка — кароткаметражка «Адной крыві», дэбют маладога рэжысёра Мітрыя Самёнава-Аленікава. Карціна пра двух братоў з рознымі поглядамі на жыццё атрымала Гран-пры на міжнародным фестывалі фільмаў Цэнтральнай і Усходняй Еўропы Let's See ў Вене, а таксама раздзяліла галоўны прыз — «Залатую бульбу» — на сёлётным Варшаўскім кінафестывалі «Бул'баму».

«Залатую бульбу» атрымала таксама дакументальная кароткаметражная стужка «Пасха Хрыстова» Дар'і Юркевіч, што таксама прысутнічае ў нацыянальным конкурсе «Лістапада». Фільм рэжысёра «Баба, Ваня і каза» быў адзначаны на першым Нацыянальным конкурсе.

У праграме дакументальнага кіно прадстаўлена поўнаметражная карціна Андрэя Куцілы «Госці», пра якую «Звязда» ўжо пісала. Вядомы нам і рэжысёр Сяргей Каласоўскі, які прадстаўлены ў Нацыянальным конкурсе двума фільмамі — ігравым «Пугач» і дакументальным «Шэпты і крыкі Тані Б».

Да агульначалавечых сямейных каштоўнасцяў звяртаецца Андрэй Кашперскі з фільмам «Кактус». Бацька прыязджае да свайго маленькага сына, каб пазнаёміцца і, магчыма, назвацца, прызнацца. І, нягледзячы на тое, што ў яго гэта не атрымліваецца, ён — сапраўдны — застаецца ў памяці сына назаўсёды.

Некаторыя карціны выяўляюць аўтарскі патрыятызм. Але гэта патэтычна гучыць, лепш скажаць: пшчотную, шырую любовь да сваёй зямлі. Мне яна бачыцца ў любаванні Ігара Чышчэні ў карціне «Поды балот». Любаванні пейзажамі, зямлёй і беларусамі. Гэта фільм пра мелірацыйныя работы, асушэнне балот, што асушае і «душ» зямлі.

Любоў, жаль і боль за беларускую зямлю адчуваюцца ў карціне «Дудар» Юрыя Цімафеева, герой якой спрабуе зрабіць традыцыйны музычны інструмент. Ці атрымаецца?

Каларытныя вобразы і прыгожыя планы ўласцівы карціне «Поды балот» Ігара Чышчэні.

Асобны блок Нацыянальнага конкурсу стварае праграма анімацыйнага кіно, а тут нам, як звычайна, ёсць чым пахваліцца — тэмамі, вобразнасцю, прыгажосцю, што ўласцівы не толькі творцам кінастудыі «Беларусьфільм», але і незалежным аўтарам. Можна будзе ўбачыць карціны Ігара Волчыка, Алены Пяткевіч і Уладзіміра Пяткевіча. Таццяна Кубліцкай, Аляксандра Ленкіна, Ірыны Тарасавой, Яўгена Надтанца. Цікавай згадкай пра чар перабудовы стане карціна «ОБНЦБНЧА» Максіма Лушчыка, прыгожымі вобразамі акажуцца (сама)разбурэнне ідылічнага жыцця ў фільме «ЯНО» Генадзя Бута. У конкурсе будучы прадстаўлены і фільмы з ужо вядомых серыяў анімацыйных карцін — «Аповесць мінулых гадоў — 7», «Казкі старога піяна. Глінка. Штраус», «РЫБКА З ІМЕНЕМ НЕЛЬГА» — 6».

Чалавек, якію б пасадзі ні займаў, якію б ролю ні выконваў, якія б учынкні ні рабіў, заўсёды першасны ў параўнанні з сюжэтам. Ён стварае гісторыю, а не гісторыя стварае яго.

Дык што хвалюе нас? Самавызначэнне, самазахаванне, правільны выбар. Праграма беларускага кіно амаль не ўтрымлівае фільмы дзеля фільмаў. Усё ўлічваецца ў больш значны і шырокі кантэкст, пазначанае меткай «беларускі», часам пацвярджае ці стварае агульныя рысы нашага кіно. Арганізатары конкурсу, перад якімі стаіць складаная шмат'ярусная задача прэзентаваць кіно, а пра кіно беларускае, а праз беларускую краіну, гэта адужалі. Нам застаецца толькі глядзець (цікавіцца па крытэрыях геаграфічнай і не толькі блізкасці), ацэньваць і спрачацца. Беларусь якая?

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ТОРГАХ

Наименование (описание) имущества и его стоимость	ЛОТ №1. Автомобиль GAZ 322133, 2008 г.в., р.н. АВ 5599-2, стоимость 34 087 000 руб.;
	ЛОТ №2. Автомобиль GAZ-3234, 2007 г.в., р.н. АВ 2394-2, стоимость 34 319 000 руб.;
	ЛОТ №3. Автомобиль SEMAR 3234, 2006 г.в., р.н. АЕ 8630-2, стоимость 10 750 000 руб.;
	ЛОТ №4. Автомобиль GAZ-3234, 2006 г.в., р.н. АВ 7938-2, стоимость 10 750 000 рублей;
	ЛОТ №5. Автомобиль Toyota RAV 4, 2010 г.в., р.н. 1625 Е1-2, стоимостью 198 068 000 руб.;
	ЛОТ №6. Mercedes-Benz Sprinter 316 CDI, 2009 г.в., стоимостью 290 225 000 руб.;
	ЛОТ №7. Автомобиль GAZ-3234, 2007 г.в., р.н. АВ 0265-2, стоимостью 10 950 000 руб.;
	ЛОТ №8. Автомобиль GAZ 322133, 2008 г.в. р.н. АА 3500-2, стоимостью 10 750 000 рублей.
	ЛОТы 1-6: ЧТУП «Карго-Вит», г. Витебск, ул. Смоленская, 1-1-159 (УНП 390517919);
	ЛОТы 7-8: Воробьев Руслан Григорьевич
Собственник (владелец) имущества	г. Витебск, ул. Смоленская, 1-1-159 (УНП 390517919);
Местонахождение имущества	По всем вопросам, касающимся осмотра имущества, обращаться к директору ЧТУП «Карго-Вит» Воробьевой Оксане Анатольевне, (+375 29 712 34 26)
Наличие обременений	ЗАЛОГ
Место (адрес), дата и время проведения торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома г. Витебск, ул. «Правды», 32 20 ноября 2015 года в 14.00
Справочная информация об организаторе торгов	Отдел принудительного исполнения управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома 210029, г. Витебск, ул. «Правды», д. 32, каб. 322 http://vitebsk.court.by Судебный исполнитель Ланцуневич Сергей Александрович, тел. (0212) 60 00 69 Начальник отдела Бураков Игорь Вячеславович, тел. (0212) 60 09 75
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества на депозитный счет управления принудительного исполнения главного управления юстиции Витебского облисполкома № 3642903001066 филиала № 200 – Витебского областного управления ОАО «АСБ Беларусбанк», код 635, УНП 300002505 не позднее 14.00 19 ноября 2015 года. Минимальная величина первого шага торгов – 5% стоимости лота. В соответствии с пунктом 1 Указа Президента Республики Беларусь от 05.05.2009 № 232 «О некоторых вопросах проведения аукционов (конкурсов)» возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

ЗВЯЗДА 31 кастрычніка 2015 г.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 2 декабря 2015 г. повторных торгов по продаже конфискованного имущества

Предмет торгов (наименование, характеристики, местонахождение продаваемого имущества)	Земельный участок, кадастровый номер 622085708601000126, площадь 0,1643 га, Минская область, Воложинский район, д. Кучукуны
Адрес земельного участка	Минская обл., Воложинский р-н, Раковский с/с, д. Кучукуны, У-10
Начальная цена	36 250 200 рублей
Сумма задатка	3 625 000 рублей
Организатор аукциона	УП «Минский городской центр недвижимости», г. Минск, ул. К. Маркса, 39, ком. 10.

Аукцион проводится в соответствии с Положением о порядке учета, хранения, оценки и реализации имущества, изъятых из гражданского оборота и обращенного в доход государства, утвержденным Указом Президента Республики Беларусь от 04.09.2006 № 559, и порядком проведения аукциона, утвержденным организатором аукциона.

К участию в аукционе допускаются юридические и физические лица, представившие организатору аукциона следующие документы: заявление на участие в аукционе (по форме, определенной организатором аукциона); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, определенной организатором аукциона); копии удостоверительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о регистрации (для физических лиц и индивидуальных предпринимателей); подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах); заверенную банком копию платежного поручения о внесении задатка, документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

При подаче документов на участие в аукционе физические лица, представители физических и юридических лиц предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

Задаток перечисляется на расчетный счет №3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369; получатель – УП «Минский городской центр недвижимости», УНП 190398583. Для участия в аукционе по нескольким предметам торгов необходимо внести задаток в размере, установленном для предмета торгов с наибольшей начальной ценой. Сумма задатка для участия в аукционе должна быть внесена в срок, установленный для приема документов.

Торги проходят в форме открытого аукциона на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором аукциона. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем аукциона, наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах аукциона.

Возмещение затрат на организацию и проведение аукциона осуществляется победителем аукциона. Оплата стоимости приобретенного имущества осуществляется в течение срока, указанного в протоколе о результатах аукциона.

Аукцион проводится 2 декабря 2015 г. в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в аукционе осуществляются с 04.11.2015 по 27.11.2015 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017) 327-40-22, (017) 327-48-36 – УП «Минский городской центр недвижимости».

УТВЕРЖЕНО

Протокол заседания Наблюдательного совета Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк» 07.09.2015 №54

ЗАВЕРЕНО

Департамент по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь С.А.Сушко 15.10.2015

КРАТКАЯ ИНФОРМАЦИЯ

об открытой продаже облигаций

Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк»

- Полное и сокращенное наименование эмитента (на белорусском и русском языках)**
Наименование эмитента на белорусском языке: полное: Адртэае акцыянернае таварыства «Ашчадны банк «Беларусбанк»; сокращенное: ААТ «Акцыянерны Ашчадны банк «Беларусбанк» (ААТ «ААБ Беларусбанк»);
наименование эмитента на русском языке: полное: Открытое акционерное общество «Сбергательный банк «Беларусбанк» (далее – Банк); сокращенное: ОАО «Акционерный Сбергательный банк «Беларусбанк» (ОАО «АСБ Беларусбанк»).
- Место нахождения эмитента, телефон, факс, электронный адрес**
Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18; телефон: (017) 309 04 33; телефакс/факс: (017) 222 26 26; e-mail: info@belarusbank.by.
- Номера расчетного и/или валютного счетов эмитента, на которые будут зачисляться средства, поступающие при проведении открытой продажи облигаций**
Оплату облигаций сто девяносто шестого – сто девяносто восьмого выпусков Банка (далее – Облигации) покупатели обязаны внести денежные средства в валюте номинала облигации в наличном или в безналичном порядке, которые будут поступать на соответствующие балансовые счета 4940, открытые в филиалах Банка, а также в центральном аппарате Банка.

- Получатели облигаций на первичном рынке. Цена продажи облигаций**
Получателями Облигаций на первичном рынке могут быть физические лица – резиденты и нерезиденты Республики Беларусь, приобретающие облигации не в целях предпринимательской деятельности (далее – Физические лица). Облигации 196-го и/или 197-го и/или 198-го выпусков продаются по номинальной стоимости облигации соответствующего выпуска, указанной в пункте 9 настоящего документа, за вычетом номинала Облигации.
- Наименование периодического печатного издания, определенного эмитентом для раскрытия информации**
Банк публикует в газете «Звезда» следующую информацию: годовой отчет Банка – не позднее 25 апреля года, следующего за отчетным. Годовой отчет Банка за 2014 год опубликован в газете «Звезда» 19.04.2015 № 74 (27932); информация о принятом решении о реорганизации или ликвидации Банка – в течение 2-х месяцев с момента принятия такого решения; сведения, подлежащие опубликованию в соответствии с Законом Республики Беларусь от 13.07.2012 № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)» – в течение 5 дней с момента появления соответствующего судебного постановления; о внесенных изменениях в Проспект эмиссии облигаций сто девяносто шестого – сто девяносто восьмого выпусков Открытого акционерного общества «Сбергательный банк «Беларусбанк» (далее – Проспект эмиссии) – в срок не позднее 7 дней после регистрации указанных изменений Департаментом по ценным бумагам Министерства финансов Республики Беларусь (далее – Регистрирующий орган).

- Наименование депозитария, обслуживающего эмитента**
Депозитарием эмитента является депозитарий Банка (Банк зарегистрирован Национальным банком Республики Беларусь, номер государственной регистрации Банка – 56, код депозитария Банка – 005), расположенный по адресу: Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18, действующий на основании специального разрешения (лицензии) Министерства финансов Республики Беларусь на право осуществления профессиональной и биржевой деятельности по ценным бумагам № 02200/5200-1246-1089 сроком действия от 29.07.2022.
- Размер уставного фонда эмитента**
Размер уставного фонда Банка – 26 690 483 406 000 белорусских рублей.
- Место, время и способ ознакомления с проспектом эмиссии облигаций**
С копией зарегистрированного Проспекта эмиссии (с зарегистрированными изменениями в Проспект эмиссии – при наличии) можно ознакомиться в местах продажи Облигаций, указанных в пункте 12 настоящего документа, ежедневно (кроме выходных и нерабочих праздничных дней) в течение операционного дня соответствующего учреждения Банка.
- Форма выпуска облигаций, объем эмиссии, количество и номинальная стоимость облигаций**
Банк выпускает процентные, неконвертируемые облигации на предъявителя в документальной форме:

№ выпуска	Объем эмиссии	Количество Облигаций, штук	Серия, номера Облигаций	Номинальная стоимость Облигации
				1 000 (одна тысяча) долларов США
196 (Сорок миллионов) долларов США	40 000	40 000	ЖЧ196, 000001 – 040000	1 000 (одна тысяча) долларов США
			ЖЩ197, 000001 – 000001	3 000 (три тысячи) долларов США
197 (Тридцать миллионов) долларов США	10 000	10 000	ЖЩ198, 010000 – 010000	1 000 (одна тысяча) долларов США
			ЖЩ198, 000001 – 006000	5 000 (пять тысяч) долларов США
198 (Тридцать миллионов) долларов США	6 000	6 000	006000	1 000 (одна тысяча) долларов США

- Сведения об обеспечении исполнения обязательств по облигациям**
Облигации выпускаются в соответствии с подпунктом 1.8 Указа Президента Республики Беларусь от 28.04.2006 № 277 «О некоторых вопросах регулирования рынка ценных бумаг» в пределах 80 процентов нормативного капитала Банка по согласованию с Национальным банком Республики Беларусь.
- Период проведения открытой продажи облигаций**
Банк проводит открытую продажу Облигаций с 01.11.2015 по 31.10.2016, если иной срок до окончания открытой продажи Облигаций не будет определен Правлением и Наблюдательным советом Банка. Период проведения открытой продажи Облигаций может быть сокращен также в случае полной реализации всего объема эмиссии Облигаций.
- Место и время проведения открытой продажи облигаций**
Размещение Облигаций осуществляется Банком путем их открытой продажи на внебиржевом рынке в следующих местах продажи:
- в филиалах, центрах банковских услуг Банка, структурных подразделениях Банка, филиалах, центрах банковских услуг (указаны на официальном интернет-сайте Банка (http://belarusbank.by));
- в ОПЕРУ центрального аппарата Банка (Республика Беларусь, 220089, г. Минск, пр-т Дзержинского, 18).

Время продажи Облигаций – в течение операционного дня соответствующего учреждения Банка.

- Срок обращения облигаций**
Срок обращения Облигаций – 546 календарных дней (с 01.11.2015 по 30.04.2017). День начала размещения и день начала погашения Облигаций считаются одним днем.
- Дата начала погашения облигаций**
Дата начала погашения Облигаций – 30.04.2017.
- Размер или порядок определения размера дохода по облигациям, условия его выплаты**
По Облигациям установлен постоянный процентный доход (далее – доход) в виде фиксированного процента к номинальной стоимости Облигации в размере 6 (Шести) процентов годовых.

Выплата дохода производится периодически в соответствии с графиком начисления и выплаты дохода, указанным в пункте 17 настоящего документа, при условии предъявления Физическим лицом Облигации и Банку. Выплата дохода осуществляется филиалами, центрами банковских услуг Банка, структурными подразделениями Банка, филиалами, центрами банковских услуг, а также ОПЕРУ центрального аппарата Банка (независимо от места продажи Облигации) в течение операционного дня соответствующего учреждения Банка. Доход выплачивается в валюте номинала Облигации в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь либо наличными денежными средствами.

При выплате дохода наличными денежными средствами Банк покупает у владельца Облигации часть дохода в размере менее минимального номинала банкноты в долларах США по обменному курсу покупки доллара США, установленному в обменном пункте (кассе), осуществляющем(ей) покупку, на момент совершения операции (выплаты дохода).

В случае предъявления Облигации к досрочному погашению на условиях, изложенных в пункте 18 настоящего документа, сумма непогашенного дохода рассчитывается по дату досрочного погашения Облигации включительно.- Период начисления дохода по облигации**
Начисление дохода по Облигации осуществляется за период со дня, следующего за днем продажи Банком Облигации, по дату начала погашения Облигации, указанную в пункте 14 настоящего документа, включительно (за исключением случая предъявления Облигации к досрочному погашению). Со дня, следующего за днем истечения срока обращения Облигации, доход не начисляется.

Первый доход по Облигации начисляется со дня, следующего за днем ее продажи Банком, по дату начала выплаты дохода, указанную в пункте 17 настоящего документа, за период начисления дохода (далее – период), в котором была продана Облигация, включительно.

Последующие доходы, включая последний, начисляются со дня, следующего за датой начала выплаты дохода за предшествующий период, по дату начала выплаты дохода за данный период (по дату начала погашения Облигации) включительно.

- Даты выплаты периодически выплачиваемого дохода**

номер периода	ПЕРИОДЫ НАЧИСЛЕНИЯ ДОХОДА			продолжительность периода, календарных дней
	начало периода	конец периода, дата начала выплаты дохода	период	
1	02.11.2015	30.04.2016		181
2	01.05.2016	31.10.2016		184
3	01.11.2016	30.04.2017		181
	ИТОГО			546

- Условия и порядок досрочного погашения облигаций**
Облигация 196-го и/или 197-го и/или 198-го выпусков может быть предъявлена к досрочному погашению, но не ранее рабочего дня, следующего за днем истечения двенадцати месяцев со дня ее фактической продажи Банком. При этом предъявителю оригинала облигации соответствующего выпуска выплачивается ее номинальная стоимость и непогашенный доход по дату досрочного погашения облигации включительно (в валюте номинала облигации). При досрочном погашении Облигации выплата части номинала Облигации и/или части дохода не производится.
- Порядок погашения облигаций**
Погашение Облигаций осуществляется Банком начиная с 30.04.2017 в отношении лиц, предъявивших эти Облигации к погашению, независимо от сроков обращения собственности или иного законного владельца Облигации. Погашение Облигаций осуществляется филиалами, центрами банковских услуг Банка, структурными подразделениями Банка, филиалами, центрами банковских услуг, а также ОПЕРУ центрального аппарата Банка ежедневно в течение операционного дня соответствующего учреждения Банка (независимо от места продажи Банком Облигации).
- При погашении Облигации предъявителю Облигации – Физическому лицу возмещается номинальная стоимость облигации соответствующего выпуска, а также уплачиваются все непогашенные доходы в валюте номинала Облигации наличными денежными средствами либо в безналичном порядке в соответствии с законодательством Республики Беларусь.**
- Порядок обращения облигаций**
Обращение Облигаций осуществляется в соответствии с законодательством Республики Беларусь.

Банк может принимать Облигацию в качестве обеспечения исполнения обязательств физических лиц (залог) или погашения обязательств физических лиц (отступное). Принятие Облигации в качестве отступного осуществляется не ранее дня, следующего за днем истечения двенадцати месяцев со дня ее фактической продажи Банком.

Первый заместитель Председателя Правления ОАО «АСБ Беларусбанк» Г.С.Господарик

Главный бухгалтер ОАО «АСБ Беларусбанк» И.П.Лысковская

Директор Унитарного предприятия по оказанию услуг на рынке ценных бумаг «АСБ БРОКЕР» В.С.Санкович

Лицензия на осуществление банковской деятельности № 1 от 24.05.2013, выданная Национальным банком Республики Беларусь. УНП 100325912.

ИЗВЕЩЕНИЕ о проведении 13 ноября 2015 года повторных торгов с условиями по продаже единым предметом торгов имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Минскремстрой»

Предмет торгов (состав и сведения о продаваемом имуществе)	двухэтажное кирпичное здание административно-бытового корпуса общей площадью 634,4 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-457; здание склада хозяйственного с подвалом (одноэтажное кирпичное хозяйственного склада) общей площадью 84,8 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-311; одноэтажный дом из гипсолита общей площадью 27,9 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-308; одноэтажное кирпичное здание столоярного цеха общей площадью 1983,8 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-458; одноэтажный железобетонный цех лесопилой общей площадью 915,9 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-314; навес для сушки пиломатериалов общей площадью 229,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-592; одноэтажный склад – ангар из металлических конструкций общей площадью 333,3 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-309; одноэтажное кирпичное здание гаража общей площадью 205,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-310; двухэтажное кирпичное здание трансформаторной подстанции общей площадью 47,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-638; одноэтажная кирпичная сушильная камера общей площадью 64,2 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-589; одноэтажное кирпичное здание склада общей площадью 255,6 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-456; одноэтажное кирпичное здание мебельного цеха общей площадью 367,3 кв. м, инв. № в ЕГРНИ 632/С-313; навес стоярного цеха (инв. № 113018); покрытие асфальтобетонное (инв. № 113013); телогенератор (инв. № 4013); забор железобетонный (инв. № 113012); ворота (3 шт.); эстакада для хранения леса (инв. № 113015); наружные электросети (инв. № 31358); кран подвесной ПТ 4363 (2 шт.) (инв. №№ 413152, 413153); камера КСО и шинный мост (инв. № 113131); конденсаторная установка ФЭБ (инв. № 413245); аспирационные системы АС-3, АС-5 (инв. №№ 413266, 413268); сети водопроводные чугунные (инв. № 308); сеть канализационная (инв. № 309); пожарный резервуар (2 шт.) (инв. №№113014, 113101); нагреватель Булеран (инв. № 613271); шкаф СН1-3Р (инв. № 413120); шкафы СИЛ, ШРС (2 шт.) (инв. №№ 413125, 413126).
	Местонахождение продаваемого имущества
Сведения о земельном участке	Кадастровый номер – 6220857006200019, площадь – 1,756 га (целевое назначение – земельный участок для обслуживания зданий и сооружений завода
Продавец имущества	ОАО «Минскремстрой», ул. Интернациональная, 5, 220050, г. Минск
Организатор торгов	УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск

Начальная цена предмета торгов (с учетом НДС)	9 384 734 196 рублей
Сумма задатка	900 000 000 белорусских рублей
Условия торгов	Победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов
Наличие обременений	Аренда

Торги проводятся в соответствии со статьями 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Минскремстрой», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, заключившие с организатором торгов соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона, внесшие задаток, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка; документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна расписка платежа.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 13 ноября 2015 года в 12.30 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 02.11.2015 по 11.11.2015 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017)327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»); (017)200-99-78, (029)350-46-23 (ОАО «Минскремстрой»).

Извещение о проведении 13 ноября 2015 года повторных торгов с условиями по продаже имущества, принадлежащего открытому акционерному обществу «Минскремстрой»

№	Наименование, характеристики имущества, входящего в состав предмета торгов	Местонахождение предмета торгов	Начальная цена предмета торгов с учетом НДС, бел. руб.	Размер задатка, бел. руб.
1.	помещение физкультурно-оздоровительного и спортивного назначения с инвентарным номером 500/Д-7025745, общая площадь 624,8 кв. м	г. Минск, ул. Карла Либкнехта, д. 70, пом. 25	11 817 825 600	1 000 000 000
2.	административное помещение с инвентарным номером 500/Д-708150242, общая площадь 2008,7 кв. м	г. Минск, ул. Карла Либкнехта, д. 70, пом. 27	37 585 464 000	1 524 000 000
3.	административное помещение с инвентарным номером 500/Д-708150241, общая площадь 11,7 кв. м	г. Минск, ул. Карла Либкнехта, д. 70, пом. 26	246 281 280	24 000 000

Продавец имущества: ОАО «Минскремстрой», ул. Интернациональная, 5, 220050, г. Минск.

Организатор торгов: УП «Минский городской центр недвижимости», ул. К. Маркса, 39, к. 10, 220030, г. Минск.

Условия торгов: победитель торгов (покупатель) оплачивает вознаграждение за организацию и проведение торгов, включающее затраты на организацию и проведение результативного аукциона, в размере 1 процента от цены продажи предмета торгов, указанной в протоколе о результатах торгов, в течение 3 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся в соответствии со статьями 417, 418 Гражданского кодекса Республики Беларусь и порядком проведения торгов по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Минскремстрой», утвержденным организатором торгов.

К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, внесшие задаток и заключившие соглашение с организатором торгов о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона по соответствующему предмету торгов, а также представившие организатору торгов следующие документы:

заявление на участие в аукционе (по форме, установленной организатором торгов); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения аукциона (по форме, установленной организатором торгов); копию свидетельства о регистрации (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); копию устава (для юридических лиц); копию платежного документа о внесении задатка (задатков); документы, подтверждающие полномочия представителя юридического (физического) лица; а также, при необходимости, иные документы в соответствии с порядком проведения аукциона.

Задаток (задатки) перечисляется на расчетный счет УП «Минский городской центр недвижимости» № 3012104971019 в региональной дирекции №700 ОАО «БПС-Сбербанк», г. Минск, код 153001369, УНП 190398583 в срок, установленный для приема документов на участие в аукционе.

Торги проходят в форме открытого аукциона с условиями на повышение начальной цены. Торги проводит аукционист, определенный организатором торгов. В процессе торгов начальная цена повышается аукционистом до тех пор, пока только один участник согласится приобрести предмет торгов. Данный участник объявляется победителем торгов, а наивысшая цена (цена продажи) фиксируется в протоколе о результатах торгов и включает НДС. В ходе торгов участники могут предлагать свою цену за продаваемое имущество в соответствии с порядком проведения аукциона.

В случае, если торги признаны несостоявшимися в силу того, что заявление на участие в них подано только одним участником или для участия в них явился только один участник, предмет торгов продается этому участнику (покупателю) при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов.

Оплата стоимости приобретенного имущества с учетом НДС осуществляется победителем торгов (покупателем) в порядке, предусмотренном в договоре купли-продажи. По согласованию с продавцом возможна расписка платежа.

Договор купли-продажи между продавцом и победителем торгов (покупателем) заключается после предъявления копии платежных документов о перечислении суммы вознаграждения и подписывается в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов.

Торги проводятся 13 ноября 2015 года в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, зал аукционов. Прием документов, а также консультации по вопросам участия в торгах осуществляются с 02.11.2015 по 11.11.2015 включительно в рабочие дни с 09.00 до 13.00 и с 14.00 до 17.00 (по пятницам – до 16.45) по адресу: г. Минск, ул. К. Маркса, 39, каб. 6.

Телефоны для справок: (017)327-48-36 (УП «Минский городской центр недвижимости»); (017)200-99-78, (029)350-46-23 (ОАО «Минскремстрой»).

Всего в доме – 70 квартир, из них для привлечения к строительству по договорам создания объектов долевого строительства дольщиками – гражданами, не состоящим на учете нуждающихся в улучшении жилищных условий для заключения договоров долевого строительства:

Однокомнатных общей площадью от 44,76 до 46,04 кв. м – 1 квартира. Цена 1 кв. м – 31 160 000 руб. Двухкомнатных общей площадью от 65,35 до 65,84 кв. м – 3 квартиры. Цена 1 кв. м – 31 160 00

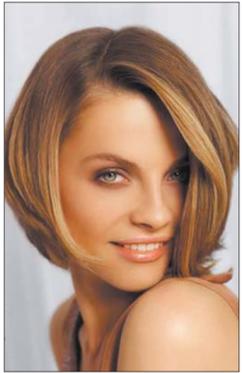

Вывучаю з года ў год Вечны чуд прыроды — Лістапад, лісталёт, Лісця карагоды...

Не прышыньць, не спыніць Калаўрот дзівосны: Лісце восенню ляшчэ — Ў будучыя вёсны.

Рэчка часу не мялее, Поўніцца, імкнецца... Дык чаму ж ад ліставето Так сціскае сэрца?

ГАРАСКОП СТРЫЖАК НА ЛІСТАПАД

1 лістапада, нядзеля. Сёння не дзень для наведвання цырульніка — стрыжка негатыўна адб'ецца на структуры валасоў і на вашай уласнай самаацэнцы.

2 лістапада, панядзелак. Выдатны дзень для наведвання цырульніцкага салона. Фарба для валасоў ляжа роўна, яе колер доўга не пабяжне, а стрыжка зробіць вас больш рашучымі.

3 лістапада, аўторак. Нейтральны месяцавы дзень для стрыжкі.

4 лістапада, серада. Неспрыяльны дзень для стрыжкі валасоў.

5 лістапада, чацвер. Стрыжка ў гэты дзень зробіць валасы больш густымі і ўмацуе іх.

6 лістапада, пятніца. Прыдатны дзень для візіту ў цырульню, можна стрыгчы і афарбоваць валасы, рабіць лячэбныя працэдур і пажыўныя маскі.

7 лістапада, субота. Выдатны дзень для стрыжкі валасоў. Новая стрыжка прынясе здароўе вашым валасам і прывабнасць вам.

8 лістапада, нядзеля. Гэты дзень выдатна падыходзіць для стрыжкі, больш за тое, яна дапаможа прыцягнуць у жыццё каханне, новыя перспектывы знаёмствы і яркія уражанні.

9 лістапада, панядзелак. Прычоска, зробленая сёння, будзе мець чароўныя ўласцівасці.

Стрыжка, укладка ці афарбоўка прынясе удачу ў асабістым жыцці.

10 лістапада, аўторак. Устрымайцеся ад стрыжкі, могуць здарыцца непрыемнасці са здароўем.

11 лістапада, серада. Прыдатны дзень для стрыжкі і афарбоўвання, праўда, пры ўмове, што вы не збіраецеся нічога мяняць, а проста хочаце абнавіць форму і падфарбаваць карані.

12 лістапада, чацвер. У выніку стрыжкі валасоў узрасце прывабнасць, вы будзеце падабацца людзям.

13 лістапада, пятніца. Пасля стрыжкі ў гэты дзень валасы будуць расці даволі хутка, але іх якасць і структура не зменсяць.

14 лістапада, субота. Стрыжка не зменіць структуры і якасці вашых валасоў, але расці яны будуць хутчэй.

15 лістапада, нядзеля. Спрыяльны час. Стрыжка не будзе адрастаць вельмі доўга, а афарбоўка будзе на здзіўленне стойкай.

16 лістапада, панядзелак. Добра стрыгчы валасы тым, у каго аслабленае фізічнае здароўе, каму надакучыла манатоннасць жыцця і не хапае актыўнасці, смеласці і вялікіх якасцей.

17 лістапада, аўторак. Часта мы ідзем у салон не таму, што ўжо час, а таму што хочацца нейкіх перамен. Сёння — менавіта той месяцавы дзень, калі абраная грыўка можа кардынальна змяніць ваш лёс.

18 лістапада, серада. Дзень вельмі спрыяльны для наведвання цырульніка, можна пазсперывентаваць з даўжынёй валасоў і формай прычоскі.

19 лістапада, чацвер. Стрыжка валасоў проціпаказана ўсім, бо багатая на ўсялякія напацы і непрыемнасці.

20 лістапада, пятніца. Неспрыяльны дзень для стрыжкі і мыцця галавы. Могуць з'явіцца перахв, праблемы са зрокам.

21 лістапада, субота. Неспрыяльны час для стрыжкі і афарбоўвання валасоў.

22 лістапада, нядзеля. Стрыжка ў гэты дзень паскорыць рост валасоў са стратай іх якасці, а значыць, час неспрыяльны для стрыжкі.

23 лістапада, панядзелак. Спрыяльны дзень для стрыжкі і афарбоўвання валасоў. Стрыжка прыцягне шчасце, палепшыць знешні выгляд.

24 лістапада, аўторак. Стрыжка валасоў у гэты дзень прынясе любоў і дабрабыт. Рабіце стаўку на арыгінальны стрыжкі — індывідуальнасць у знешнасці будзе вашай перавагай.

25 лістапада, серада. Выдатны дзень для стрыжкі і афарбоўвання. Вітаюцца смелыя экспе-

рымента, стварэнне лёгкіх, паветраных прычосак, меліраванне і афарбоўванне.

26 лістапада, чацвер. Калі ў гэты дзень састрыжы канцы валасоў, гэтым можна зняць лішні груз, непатрэбную інфармацыю. Валасы ажывуць, амаладзяцца, стануць гусцейшымі, будуць менш выпадаць.

27 лістапада, пятніца. Неспрыяльны дзень для стрыжкі, афарбоўкі і завіўкі. Калі пастрыжы валасы ў гэты дзень, яны стануць неслухмянымі і калматымі, стрыжкі не атрымаецца надаць патрэбны выгляд, прычоска будзе бяспформеннай.

28 лістапада, субота. Вельмі дрэнны дзень для развітання з лішнімі валасамі.

29 лістапада, нядзеля. Устрымайцеся ад стрыжкі, могуць здарыцца непрыемнасці са здароўем.

30 лістапада, панядзелак. Стрыжка ў гэты дзень умацуе вашы валасы, яны будуць менш ломкімі.

Не можа быць!

«ГЕНІІ» ПАРКОЎКІ

Вынаходлівасць і фантазія аўтамабілістаў межаў, як вядома, не ведаюць. Праўда, часам кіроўцы пераацэньваюць свае магчымасці, і спробы пракруціць спыртны трук на дарозе перастаюць у сур'ёзныя непрыемнасці. У выніку некаторыя ДТЗ атрымліваюцца настолькі мудрагелістымі, што не адразу атрымліваецца паверыць у іх рэальнасць. Многія сварача на айчынных аўтамабілістаў, маўляў, культура ваджэння ў іх амаль адсутнічае, але і замежныя кіроўцы часам вытвараюць такое...

КУХОННЫ МОНСТАР

Жыхар Вялікабрытаніі Нік Пул збіраўся прыяцца за вячэру, уладкаваўшыся на канале сваёй гасцінай, як раптам пачуў грукат, які даносіўся з кухні. Адчыніўшы дзверы, мужчына ледзь не страціў прытомнасць. Палову пакоя займаў суседскі «Citroen», за рулём якога сядзела пералапоханая жанчына. Машына прабіла сцяну і разваліла палову кухні. «Аўтамабіль заехаў у дом на хуткасці не менш за 30 міль у гадзіну. На шчасце, суседка не пацярпела, яе муж адразу ж перабег дарогу і дапамог ёй выбрацца з машыны», — сказаў Нік. Зразумела, брытанцу падарожніцтва прыводзіць капітальны рамонт, прычым яўна не без фінансавага ўдзелу суседзяў.

СКРОЗЬ ДАХ

Жыхару прыгарда паўднёваафрыканскага Дурбана, напэўна, цяпер доўга будзе сніцца кашмара. Мужчына прачнуўся пасярод ночы ад жудаснага грукату. Першыя некалькі секунд ён не мог зразумець, што адбылося. Аднак, аглядаючыся, убачыў капот аўтамабіля, «які звісаў» са столі. Як аказалася, кіроўца машыны не справіўся з кіраваннем і, паводле яго слоў, заехаў на пандус, а пасля апынуўся на даху дома. Раскруціўшыся больш канкрэтна, як адбылася аварыя, гора-кіроўца не змог. На шчасце, у выніку інцыдэнту ніхто не пацярпеў.

У ЦЯЖАДАСТУПНЫМ МЕСЦАХ

Не менш уражальнае ДТЗ здарылася ў брытанскім мястэчку Бафастлі. Вадзіцель аўтамабіля «Chevrolet Kalos» ехаў па вуліцы, як раптам страціў кіраванне і праз некалькі секунд апынуўся ў пастцы. Машына аказалася ў вертыкальным становішчы паміж сцяной і домам. Ратавальнікі выдаткавалі каля 30 хвілін на тое, каб вызваліць аўтамабіліста з машыны. На шчасце, кіроўца абыйшоўся толькі лёгкімі траўмамі і спалохам, ад больш сур'ёзных пашкоджанняў мужчыну выратаваў ремень бяспекі.

ДВА ГАМБУРГЕРЫ І ФРЫ

У кур'ёзны аварыі трапляюць не толькі аўтамабілісты-аматары, але і прафесійныя вадзіцелі, якія кіроўцы больш сур'ёзнай тэхніцы. Выдатным прыкладам можа паслужыць выпадак, які адбыўся ў горадзе Дэрэм на паўночным усходзе Вялікабрытаніі. Кіроўца крана ўпусціў «аранжавага волата» на дах мясцовага McDonald's. І хоць тэхніка праламала дах будынка і нанесла яму сур'ёзныя пашкоджанні, людзі, якія знаходзіліся ўнутры, не пацярпелі. Хаця, напэўна, апетыт у іх быў сапсаваны.

НЕСПРЫЯЛЬНЫЯ ДНІ І ГАДЗІНЫ У ЛІСТАПАДЗЕ	
2, панядзелак, 5.30 — 18.00	17, аўторак, 0.00 — 9.30
4, серада, 4.00 — 24.00	19, чацвер, 10.30 — 14.30
5, чацвер, 0.00 — 5.00	21, субота, 15.30 — 18.00
7, субота, 15.00 — 17.30	22, нядзеля, 21.00 — 24.00
9, панядзелак, 6.30 — 24.00	23, панядзелак, 0.00 — 17.30
10, аўторак, 0.00 — 6.00	25, серада, 3.30 — 19.00
12, чацвер, 17.00 — 18.30	27, пятніца, 5.30 — 21.30
14, субота, 5.30 — 24.00	29, нядзеля, 14.30 — 24.00
15, нядзеля, 0.00 — 2.30	30, панядзелак, 0.00 — 3.00
16, панядзелак, 22.30 — 24.00	

Даты	Падзеі	Людзі
31 КАСТРЫЧНІКА		
1632 год — нарадзіўся славетны галандскі жывапісец Ян Вермеер. Пра жыццё мастака захавалася вельмі мала звестак. Вядома, што ў 1653 годзе ён быў прыняты ў гільдыю Святога Лукі, дзе некалькі гадоў вучыўся жывапісу, а потым, акрамя напісання карцін, дапамагаў сваёй маці кіраваць карчмой, якая дасталася ёй у спадчыну пасля смерці мужа. Жывапісная тэхніка Вермеера ўнікальная нават для яго часу. Кампазіцыя яго палотнаў, яго валоданне ненадакучлівым каларытам, найтанчэйшае партрэтаванне аналагаў не маюць. Даніну евангельскім сюжэтам Вермеер аддаў, напісаўшы «Хрыста ў доме Марыі і Марфы», антычным матывам — з дапамогай «Дзяння са світаў». Вермеер працаваў над сваімі карцінамі вельмі павольна і старанна, таму яго спадчына невялікая, і пасля смерці мастака яна апынулася ў руках усяго некалькіх чалавек. Творы Вермеера больш, чым карціны іншых майстроў, адлюстроўваюць атмасферу хатняга побыту Галандыі XVII стагоддзя, эпохі росквіту яе гарадской культуры.		
1905 год — 110 гадоў таму па загадзе мінскага губернатара П. Курлава расстраляны 20-тысячны мітынг. У дзень абвешчання ў горадзе царскага маніфеста, які дэклараваў усталёванне ў дзяржаве дэмакратычных свабод, на плошчы Віленскага вакзала адбыўся шматтысячны мітынг, які з дапамогай правакатараў перарос у беспарадкі. Армія са згоды губернатара прымяніла зброю. У выніку каля 100 чалавек былі забіты, каля 300 чалавек — паранены. Мінскі кааліцыйны камітат у знак пратэсту абвясціў усеагульную стачку, якая працягвалася да 6 лістапада 1905 года. Абураўне жорсткай расправай над удзельнікамі мітынгу было такім моцным, што ўлады былі вымушаны адклікаць Курлава ў Пецярбург і прызначыць афіцыйнае расследаванне. Аднак Курлаў не прызнаў сваёй віны і пераклаў яе на ваеннае камандаванне. У памяць аб ахвярах Курлаўскага расстрэлу на станцыі метро «Плошча Леніна» ў Мінску ўстаноўлены мемарыяльныя знакі.		
1930 год — 85 гадоў таму нарадзіўся Леў Мікалаевіч Гумілеўскі, скульптар, заслужаны дзеяч мастацтваў Беларусі (1977), народны мастак Беларусі (1991). У 1961 годзе скончыў Беларускі тэатральна-мастацкі інстытут, выкладаў у ім. Развіў гераічную тэматыку ў мемарыяльных пластыцы. Сярод работ: партрэты К. Каліноўскага, М. Гусоўскага, Ф. Скарыны, У. Караткевіча, кампазіцыі «Партызаны», «За зямлю, за волю», «Чорная бэль», помнік Я. Купалу ў Мінску. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі (1974).		
Будка ЛОСЬ, пазтэса: «Не кожны кірунак ад сонца праменны, не кожны дарунак глядзіцца святлым».		

НАДОДЕЛО НАНИМАТЬ ТРАКТОР?
Просить, планировать, подстраиваться?
ЕСТЬ ОТЛИЧНОЕ РЕШЕНИЕ ПРОБЛЕМ!
Обновленный мини-трактор **КЕНТАВР Т-15**

НАШИ МАГАЗИНЫ:
• г. Мінск, ул. Борова, 1
Территория ТБЦ "Акабел"
• Брестская обл., д. Пески-1 (трасса М1-Е30)

ЗВОНИТЕ ПРЯМО СЕЙЧАС!
☎ +375 (33) 391 96 30
☎ +375 (44) 712 12 03

6 ПРИЧИН КУПИТЬ В КРОНОС

- 100% гарантия возврата денег
- Цена от первого поставщика
- Выездной сервисный центр
- Быстрый кредит по телефону и беспроцентная рассрочка
- Бесплатная предпродажная подготовка и тестовая обкатка
- Бесплатная доставка до порога

KRONOS5.BY

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ

Салаты па-карэйску

Морква
Спартрэбіцца: 500 г буйной сакавітай морквы, 1 ст. лыжка солі, 3 ст. лыжкі алею, 2 цыбуліны, 2 ст. лыжкі воцату, 2 ст. лыжкі прыправы для карэйскай морквы.

Морква надзёрці на тарцы тонкай саломкай, пакласці ў глыбокую міску, прысаліць і добра змяшчаць. Пакінуць на 15-20 хвілін, каб морква дала сок. У гэты час ачысціць і парэзаць тонкімі кольцамі цыбулю. Абсмажыць яе ў алеі на працягу 3 хвілін. Выняць цыбулю з алею — яна больш не патрэбна. Дадавіць у моркву воцат і прыправу. Змяшчаць. Заліць моркву гарачым алеем, у якім абсмажвалі цыбулю і яшчэ раз старанна перамяшчаць. Паставіць яе пад гнёт на суткі ў халадзільнік. Праз суткі морква па-карэйску гатовая.

БУРАКІ

Спартрэбіцца: 500 г чырвоных буракоў, 3 зубчыкі часнаку, 0,5 ч. лыжкі чырвонага перцу, 1 ч. лыжка молатай календры, 100 мл алею, 70 мл воцату, соль на смак.

Буракі надзёрці на тарцы тонкай саломкай, перакласці ў глыбокую міску, дадавіць дробна пасечаны часнок, заліць воцатам, пасаліць. Усё старанна перамяшчаць. Паставіць міску на вадзяную лазню. На працягу 20-30 хвілін яны павінны таміцца на вадзяной лазні. Пасля гэтага зняць буракі з агню, дадавіць перац, календры. Алеі разгарэць, але не кіпяціць і заліць ім буракі. Усё змяшчаць, паставіць пад гнёт на суткі.

КАПУСТА

Спартрэбіцца: 1 сярэдні качан капусты, 1 пучок зялёнай цыбулі, карань імбіру 4-5 см, 2 зубчыкі часнаку, 1 стручок чырвонага перцу чылі, 1/4 шклянкі совага соуса, 1/4 шклянкі рысавага ці яблычнага воцату, 2 ст. лыжкі цукру, 2 ст. лыжкі папрыкі, 3 ст. лыжкі солі.

Капусту разрэзаць на 4 часткі ўздоўж, а потым яшчэ раз толькі ўпоперак палоскамі шырынёй 1 см. Перакласці капусту ў вялікую каструлю, засыпаць соллю і пакінуць прасаліцца на суткі. Праз 24 гадзіны асцярожна змяшчаць капусту рукамі, а лішні сок, які вылучыўся, зліць. Тонка нарэзаць зялёную цыбулю. Часнок дробна пасекчы. Перац чылі дробна нарэзаць, папярэдне выдалішы на сёння. Імбір ачысціць і надзёрці на дробнай тарцы. Дадавіць усё ў капусту і змяшчаць. У саёвы соус уліць воцат, дадавіць цукар, папрыку і крыху вады. Атрыманы расол выліць у капусту, якая павінна быць ім цалкам пакрыта. Накрыць посуд вачкам і даць настаіцца капусце ў халадзце 2-3 дні.

ЁСЦЬ ІДЭЯ

Аўтарская коўдра

Лапікаў куча, выкінуць шкада, куды іх падзець няпроста прыдумецца, а тут патрэбная рэч атрымалася. А якая прыгожая. Такую нават за вялікі грошы цяжка купіць.

Ці то шалік, ці то кофта

Паспрабуй тут разбярць. Ды і якая розніца. Галоўнае — цэлла і зручна.

ПАРАДЫ ДЛЯ СТАЛЯРА

- Для таго, каб прасвідаваць калаўротам або ручным дрэлім серыю адтулін адной і той жа глыбінні, неабходна надзець на свердзел абмежавальнік — металічную трубку.
- У драўляных рубанках з малым зазорам паміж корпусам і жалезякай, здараецца, засядае габлюшка. Зрэжце выступ у корпусе рубанка, які замаінае. Пасля працоўкі ён пачне выкідваць габлюшку без затрымак.

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	8.07	17.39	9.32
Віцебск	8.00	17.25	9.25
Магілёў	7.57	17.29	9.32
Гомель	7.50	17.30	9.40
Гродна	8.21	17.54	9.33
Брэст	8.18	17.59	9.41

Месяц
Апошняя квадрант 3 лістапада. Месяц у сур'ёз'і Рака.

Імяніны
Пр. Златы, Андрэя, Іосіфа, Лукі, Сяргея, Юльяна.
К. Антаніны, Аўгуста, Вольфганга, Лукі.

ЗАЎТРА

Геамагнітныя ўзрушэнні

ВІЦЕБСК 760мм рт.сл. -2.0°C
ГРОДНА 765мм рт.сл. +2..+4°C +11..+13°C
МІНСК 755мм рт.сл. -1..+1°C +7..+9°C
МАГІЛЁЎ 758мм рт.сл. -3..-1°C +5..+7°C
БРЭСТ 765мм рт.сл. 0..+2°C +10..+12°C
ГОМЕЛЬ 764мм рт.сл. -4..-2°C +5..+7°C

Абазначэнні:
■ няма прыкметных геамагнітных узрушэнняў
■ невялікія геамагнітныя узрушэнні
■ слабая геамагнітная бура

...у суседзях

ВАРШАВА +12..+14°C	КІЕЎ +7..+9°C	РЫГА +10..+12°C
ВІЛЬНЮС +9..+11°C	МАСКВА +4..+6°C	С.-ПЕЦЯРБУРГ +7..+9°C

УСМІХНЕМСЯ

Фразу «Ура! Канікул!» больш шчыра кажуць настаўнікі, а не вучні.

— Ці можа з'яўленне дзіцяці ў сям'і стаць прычынай канфлікту?
— Так, калі дзіця з'явілася позна і ў нецярпым стане.

Дэвіз дзіцяці. Прышоў, убачыў, «Мам, купі!».

— Прабачце, я спазніўся.
— Што здарылася?
— Ды нічога, я проста наогул не хацеў прыходзіць.

Дачка ў цябе прыгожая?
Ды так... На 45 барану...

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТАРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Выдавец — галоўны рэдактар **КАРПІОКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч**

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛІГІЯ: Н. ДРЬІЛА (намеснік галоўнага рэдактара), Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А.КЛЯШЧУК, М.ЛІТВІНУА (намеснік галоўнага рэдактара), А.ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), Н.РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А.СЛАНЕСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В.ЦЕЛЯШУК, Л.ЦІМОШЫК.

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, падліку і распытоўвання — 284 44 04, 287 17 21, сакратарыята — 292 05 82, аддзелаў за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Мясцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гродне: 43 25 29, Гомелі: 40 91 92, Магілёве: 32 74 31, на Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.

<http://www.zviazda.by>; e-mail: info@zviazda.by

(для зваротаў): zvarot@zviazda.minsk.by

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя на сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй лісты. Перадруж матэрыялы, апублікаваныя ў «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку» ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004.

220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень. Тыраж 20.584. Індэкс 63850. Зак. № 4227.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30
30 кастрычніка 2015 года.